

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year \$6.00
pusei metų — 6 months .. \$3.00

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Publisher in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1965
Address:
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 20

"Keleivio" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1970 METŲ GEGUŽES - MAY 20
Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro numerio kaina 20 centų

66-TIEJI METAI

Visas Indokinijos pusiasalis verda

Be P. Vietnamo, karo veiksmams stiprėja Kambodijoje o dabar persimetė ir į Laosą, kur dalyvauja pietų vietnamiečiai ir amerikiečių "instruktoriai" ir aviacija.

Amerikiečių ir pietų vietnamiečių žygis į Kambodijos teritoriją, siekiant išvalyti ten prie Pietų Vietnamo sienos įsitvirtinusius komunistų partizanus ir reguliarią Šiaurės Vietnamo armiją, laikomas vykstančiu pagal planą, ir toliau tvirtinama, kad amerikiečių daliniai iki birželio galo iš ten pasitrauks, kaip prezidentas Nixonas žadėjo. Tai dar neaiškia, kad iš ten bus visiškai pasitraukta, nes pietų vietnamiečių karinė vadovybė nėra šio pažado supanti, ir sakoma, kad Pietų Vietnamo daliniai ten kariausią kiek ir kur bus reikalinga.

Paskutinės žinios iš Kambodijos skelbia, kad iki šiol jau pavykę paimti prieš didžiulius ginklų kiekius ir jo maisto atsargas. Esą surasta net komunistų vyriausios karo vadovybės būstinės dalis. Šie prieš nuostoliai sutrukdys jo betkokius platesnio masto puolimus bent pusei metų. Be to, amerikiečių lėktuvų bombos sustabdė ir komunistų veržimąsi į Kambodijos sostinę Phnom Penh bei kitus strateginius punktus. Buvo siekiama jų besitraukiančius dalinius atkirsti ir apsupti, bet tai gal visiška ir nepavykę. Bet komunistai vis dar bando suruošti stipresnius priešpuolius, nors jie ir baigiasi pralaimėjimu.

Pranešama, kad nuo pat veiksmų Kambodijoje pradžios tame fronte žuvo 155 amerikiečiai ir 632 buvę sužeisti. Pietų vietnamiečių tame laikotarpy žuvo 564, o buvo sužeista 1937. Komunistų karių ir partizanų buvę sunaikinta 8.181 ir paimta į nelaisvę 1.165.

Komunistai, kiek nuken-tėję Kambodijoje, dabar bando stiprinti savo veiksmus Laose, stengdamiesi išlaikyti savo kontrolę vadina-mąjį Ho Chi Minh kelią, kurio vyksta karinis transpor-tas į P. Vietnamo frontą. Pastarosiomis dienomis pie-tų vietnamiečiai įžengė ir į Laos teritoriją, norėdami užkirsti tą Ho Chi Minh ke-lį ir palengvinti padėtį vadinamajai neutraliai Laos vyriausybei, sunkiai besigrumiančiai su tais pačiais komunistų partizanais ir kariais. Į Laosą esą įžengė tik kairurie amerikiečių "instruktoriai" ar specialistai, padėdą pietų vietnamiečiams. Bet ta žinia jau sujaudino JAV taikos šalininkus, ir jie visu choru puola prezidentą, kad jis sakys viena, o daras kita, — kad plečias karą, užuot jį gesinęs. Ypač, kad Laose amerikiečių aviacija veikia visai atvira. o tikima, kad ten yra ir kitokių dali-nių, negu tik "instruktoriai".

Taigi, šiuo metu karo ka-tile jau verda visas Indoki-nijos pusiasalis, ir būkštau-jama, kad Š. Vietnamo ne-pasisekimų atveju neįsikištų Kinija. O tai reikštų jau gal ir Trečiojo didžiojo karo pradžią.

New Yorko statybos darbininkų pirmosios eilės. Jie demonstravo savo pritarimą prezidento Nixono vedamai Vietnamo politikai, susidūrė su taip pat demonstruojančiais studentais, prezidento politikos priešininkais, juos apkūlė ir vėl iškėlė Amerikos vėliava, kurią majoras Lindsay buvo įsakęs nuleisti iki pusės stiebo. Jie nešiojo ir plakatus, kuriuose majoras buvo kaltinamas palankumu komunistams. Majoras nepatenkintas, kad policija darbininkų nesuvaldė, ir įsakė praveisti kvotą kaltininkams surasti. Šių darbininkų demonstracijų buvo jau kelios.

Ši numerį pasivėlinome išleisti

dėl mašinos sugedimo. Dėl tos pat priežasties negalėjome ir visos jam numatytos medžiagos panaudoti.

Reikalauja išvesti Mirę rašytojas Belinkovas

Indonezijoje posėdžiavo Indonezijos, Tailando, P. Vietnamo, P. Korėjos, Aust-ralijos, N. Zelandijos, Lao-so, Malazijos, Filipinų ir Japonijos užsienio reikalų ministrai, kurie ten svarstė Kambodijos reikalus.

Jie nutarė, kad Kambodi-joje turi būti sustabdytos ko-vos, visos svetimų valstybių kariuomenės turi tuoj iš jos pasitraukti, visos valstybės turi gerbti Kambodijos ne-priklausomybę ir neutralu-mą. Konferencija pavedė Indonezijos, Malazijos ir Ja-ponijos atstovams t areikalą iškelti Jungtinėse Tautose.

Komunistiniai kraštai tą konferenciją boikotavo.

Prezidento biudžetė bus skylė

Prezidentas Nixonas pa-reiškė, kad buvo manyta šių metų biudžetą suvesti su pertekliumi, o dabar jau aiš-ku, kad išlaidų bus daugiau nei pajamų \$1.8 biliono.

Ir kitų metų biudžetas bus su \$1.3 bil. skylė.

Paskelbus šį prezidento pranešimą, biržoje šerai dar labiau nukrito.

Anglijoje rinkimai birželio 18 d.

Britanijos parlamento, ku-riame darbiečiai turi 63 at-stovų daugumą, kadencija baigiasi 1971 m. gegužės mėnesį, bet vyriausybė nu-tarė nelaukti to termino ir rinkimus paskyrė birželio 18 d. Mat, darbiečių vyriausybė mano, kad dabar yra geriausias laikas darbiečiam rinkimus laimėti, nes krašto ūkis pavyko gerokai aptvar-kyti, ir jis šiuo metu kyla aukšty. Zinoma, niekas ne-gali pasakyti, kiek ilgai taip klosis. Po metų padėtis gali pablogėti, ir nebūs sąlygų rinkimams laimėti.

Karo reikalų žinovai sa-ko, kad Kinija netrukus su-ras raketų, kurios galės pa-siekti kiekvieną mūsų žemės kampą. Tai kelia susirūpi-nimą, nes ji turi ir atominių bombų raketoms užtaisyti.

Anthony J. Moffet atsisakė bū-ti tarpininku tarp Nixono admi-nistracijos ir jaunimo dėl to, kad ji per daug griežtai elgiasi su tais, kurie nesutinka su ad-ministracijos politika.

Paryžiaus taikos derybų poros metų sukaktis

Daug vilčių ir nuolaidų prieš derybas ir daug naudos komunistams po poros metų tuščių taikos pastangų.

Praeitą savaitę sukako jau antrosios metinės nuo Paryžiaus taikos derybų pradžios. Tų derybų nepa-prastai laukė JAV ir kiti Vietnamo karo priešininkai, garsiai šaukdami, kad tikrai derybos ir nuolaidos gali-čios grąžinti taiką. Bet ko-kio to rezultatai šiandien?

Kaip žinome, prieš sėdant prie derybų stalo, buvo su-stabdytas Šiaurės Vietnamo bombardavimas. To pasėko-je komunistai žymiai sustip-rino savo karines pajėgas, nes atstatė bombardavimų sugiautus kelius ir laisvai prisivežė karinės medžiagos.

Taikos derybose jie nusi-leido tik tiek, kad sutiko sėdėti prie vieno stalo su P. Vietnamo atstovais, greta pasisodinę savo vadinamąją P. Vietnamo Išlaisvinimo Sąjūdžio komunistinius at-stovus.

Nors amerikiečiai, spaus-dami net savo sąjungininkų Pietų Vietnamą, siūlė įvai-riausius konkrečius pasita-rimams planus ir projektus dar didesnė kompromi-sam, komunistai nenusilei-do nė per nago juodumą. Jie derybų stalą išnaudojo tik savo propagandai ir lau-kė, kol suminkštės amerikie-čių užnugaris, kol susiorga-nizuos dar daugiau savo ša-lininkų ir padėjėjų JAV vi-duje. Ir reikia pripažinti, kad jie to ir sulaukė.

Kai Vietname JAV kariai guldo savo galvas, čia pat Baltuosius Rūmus jau gula minios naivių pacifistų stu-dentų, hašio prisirūkiusių kūtelių ir net senatorių, ku-riuos veda iškėlę komunis-tinę Ho Chi Minh vėliavą gudrus agitatoriai. Jie čia pat Amerikoje vadina savo prezidentą įžeidžiamais var-dais ir žada jį užkasti ir pa-laidoti.

Tokioj nuotaikoje yra mi-nimos antrosios Paryžiaus taikos derybų metinės.

Pravda labai puolė Mao Tse-tungą

Pravda išspausdino ilgą vedamąjį, kuriame smarkiai puolė Mao Tse-tungą ir visą Kinijos komunistų partijos vadovybę, kaltindama, kad Kinija nori visiškai vyrauti Azijoje, kelia liguistą karą su Sovietų Sąjunga baime, atsisakė derinti su Sovietų Sąjunga veiksmus Indokini-joje. Pravda Mao Tse-tungą vadina antruoju Hitleriu.

Seniai prasidėjusios tarp-tų valstybių derybos pasie-nio nesusipratimams išveng-ti iki šiol nedavė jokių vai-sių.

Jackson, Miss., riaušės nušauti du negrai studentai, o Augustoj, Ge., nušauti net šeši negrai. Tai kelia krašto didelį nerimą, ir laukiama dar daugiau riaušių.

Jungtinių Tautų gen. sekreto-rius U Thant siūlo sukauti vi-sų suinteresuotų Indokinija valstybių konferenciją, tenykš-čiam karui likviduoti.

Emil Mazey, laikinai užėmęs žu-vusio lėktuvo nelaimėj automo-bilių unijos prezidento Reuthe-rio vietą.

Vienas karingųjų negrų vadų Hubert Gerold Brown, kuris pa-sisielpė nuo teismo. Jis yra po-litijos labiausiai ieškomų nusi-kaltėlių sąraše.

Buvęs prezidentas Harry Tra-man įžengė į 87-tuosius metus.

Senato užsienio reikalų komisi-jos pirn. William Fulbright, di-delis prezidento politikos Viet-name priešininkas, abejoja, kad prezidentas pajėgs įvykdyti sa-vo pažadą išvesti JAV kariu-menę iš Kambodijos iki birželio galo.

Mandriai parašytas straipsnis

Balandžio 22 d. "Keleivys" tilpęs mūsų vedamasis "Patriotizmas ar naikinimasis", atrodo susilaukė nemažos skaitytojų dėmesio ir įvairių komentarų. Jį malonėjo atsiliepti net ir "Naujienu" bendradarbis (kurio pavardė laikraštį laužant "iškritusi") balandžio 30 d. savo vedamoju, pavadintu "Mandriai parašytas straipsnis".

Minėto "mandraus" vedamojo autorius bando spėlioti, kas tą mūsiškį straipsnį bus parašęs, tuoj pasižada mus badyti dantų krapštuku ir nusiskundžia, kad net tris kartus mūsų straipsnį perskaitęs, o "aiškumo neradęs".

Nors ir ne mūsų kaltė, kad "Naujienu" bendradarbis mūsų straipsnio nesuprato (nes kartais nepatogu suprasti), bet mes čia vis dėlto bandysime kaip paaikškinti, kad ir "kiekvienas skaitytojas suprastų", kaip to iš mūsų anuose priekaištuose reikalaujama.

1. Mes savo straipsnyje esame iškėlę gana dažnai pasikartojantį faktą, kad mūsų spaudoje, pokalbiuose ir aplanai diskusijose, kurį nors oponentą klausimą nagrinėjant, yra įsigyvenęs metodas tuoj pat kiek kitaip gavojančių "užreikti" ir asmeniškai "suniekinėti" ir taip pačiu trumpiausiu keliu įrodyti savo nuomonės "neklaidingumą". Nepasitaisius, kad kartais bandomas užreikti net ir platesnės visuomenės balsas, tarytum mes gyventume kokiam nors diktatūriniam krašte, kur valdišką tiesą galima "įrodyti" moraliniu ar kuriu kitu teroru. Kad taip mūsųose praktikuojama, kaip tik akivaizdžiai patvirtina ir gerbiamojo "Naujienu" bendradarbio mažas pavvyzdys, kur jis jau savo straipsnio pradžioje stengiasi mus "pritrenkti" savo autoritetu, net teikdamasis redaktorių pamokyti žurnalistikos mokslo ar meno. O dar blogiau, kad jis čia pat mūsų vedamajame stengiasi negirdėti to, kas jam nepatinka, išskaito, kas ten neparašyta, ir ginčydamasis kore pats su savimi, atsakinėja į klausimus, kurie mūsų straipsnyje visi nebuvo keliami.

2. Štai mūsų oponentas mums prikiša, kad mes, esą, pasakę, jog kažkas mūsų visuomenėje gali mums įsakyti viena ar kita kryptimi galvoti, ir po to karštai ir išsamiai įrodinėja, kad tai demokratinėje santvarkoje neįmanoma. Gi iš tikrųjų tokios eozijos mes visiškai ir nesame skelbę. Jeigu straipsnio autorius teiktųsi atkreipti savo akis į jo paties "Naujienuose" cituojamą mūsų vedamojo ištrauką, tai įžūrėtų, kad ten aiškiausiai parašyta: "norime jiems savo patirčių įsakyti...". Na, o tarp galėti ir norėti vis dėlto yra be galo didelis skirtumas, ką ir gerbiamas mūsų kritikas jau turėtų iš patyrimo žinoti.

3. "Mandriai parašyto straipsnio" autorius, be kitų malonumų, dar nori būtinai mums įgrūsti į burną žodžius ir mintį, kad savo straipsnyje mes persėme "bendradarbiavimą" su "specialiai apmokytais rusų imperializmo agentais" ar pritariame, kad tas "bendradarbiavimas" pasiliktų "toks, koks jis yra".

Deja, šį kartą savo straipsnyje mes nei šio, nei kitokio "bendradarbiavimo" niekam nesūlėme. Tuo labiau "Keleivis" dar niekad ir niekam nesūlė bendradarbiauti su rusų agentais, ir tą veiklą paliekame ne mūsų pažūrų ir profesijos "specialistams".

Mes įsakmiai pabrėžėme tik visiems regimą faktą, kad, susidurdami su bendravimo su Lietuva klausimu ir realybe, ypač paskutiniųjų koncertų atveju, labai dažnai prarandamas šaltas protas, įkrintama ir isterika, šokama vienas kitą vežikiškai burnoti ir skubama kairėn ir dešinėn net kultūrinę ar visuomeninę veiklą nusipelnusiems asmenims skirstyti "įšdavikų", "komunistų agentų" ir panašaus laipsnio ordinus. Gi keiksmazodžiais nei viena, nei kita pusė negali įrodyti ar bent paremti savo tiesos. Jais tegalima tik išryškinti savo nesubrendimą, ir to rezultate — komunistų džiaugsmui, mes patys kiršinamės, net virydami mums jų numatytą normą.

Tai ir yra tarpusavio naikinimasis, vyksta patriotizmo vardu. O mes norėtume linkėti, kad ir "Naujienu" bendradarbis, dėstydamas savo nuomonę, tą pražūtingą kiršinimąsi mažintų, o ne didintų, jeigu jis tai gali.

4. Be to, gerbiamam "Mandriai parašyto straipsnio" autoriui norime priminti, kad jis cituojamoje mūsų vedamojo ištraukoje žodį "bendravimo" pats savo valia pakeitė į "bendradarbiavimą", kurio mes visai nevartojome. Žinoma, gal ta sąvoka ir tas terminas mūsų oponentui ir patogesnis diskusijose, bet tai gana pigi kovos priemonė.

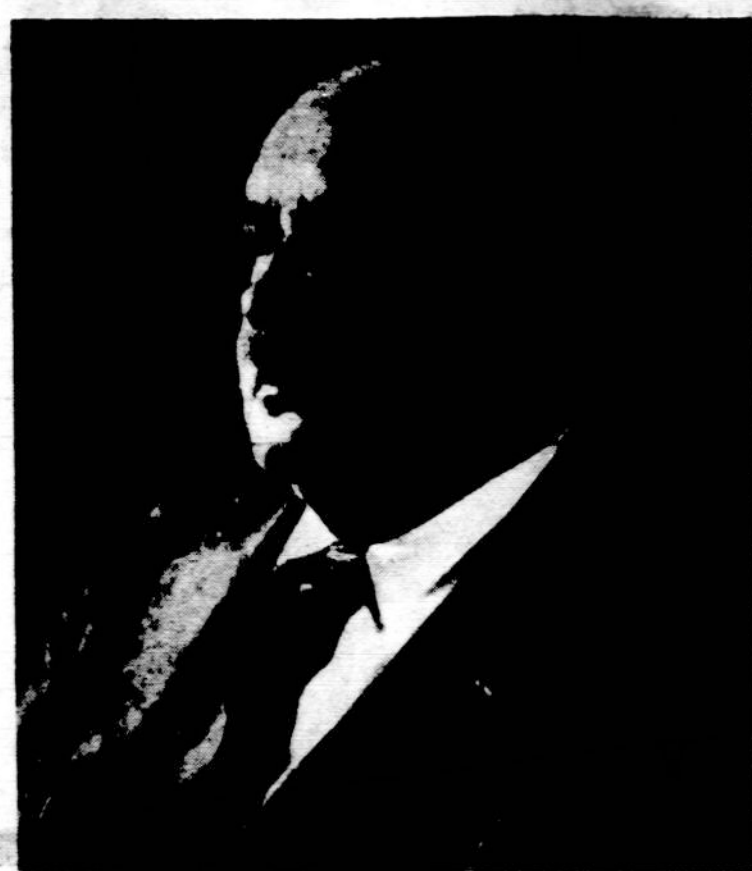
5. Ir dar, savo straipsnyje pažymėję, kad prieš koncertus nukreiptuose lapeliuose reikišamas noras, kad būtų rengiami ir mūsų dainininkų koncertai Lietuvoje, pastebėjome, jog atrodo, kad "bendravimo priešininkai" čia pat reikalauja dar platesnio bendravimo. "Tai pacitavęs, "Naujienu" bendradarbis daro mums tokį "logišką" priekaištą:

"Minėto straipsnio autorius nori įtikinti skaitytojus, kad bendradarbiavimo šalininkai (Mūsų pabraukta. Kel. red.), priminę įsileidimą į Vilnių kurio dainininko, labai nelogiškai elgiasi, reikalauja bendradarbiavimą praplėsti".

Tikimės, kad dabar bus ir mūsų kritikai šiek tiek aiškiau, ką mes norėjome pasakyti.

Taigi, draugiškai atsiprašydami už šias pastabas, ano "Mandriai parašyto straipsnio" autoriui kartu teikiame gražinti ir jo paties žodžius, jog — nesinori tikėti, kad bet kuris ilgesnį patyrimą spaudos darbe turįs redaktorius būtų tokį straipsnį rašęs".

Dr. B. Matulioniui 75 metai

Gegužės 21 d. dr. Balys Matulionis užvers savo gyvenimo knygos 75-ą lapą. Tai stora knyga, bet ir įdomi. Verta ją būtų gerokai pasklaidyti, bet, deja, savitrašio rėmai teleidžia į ją tik vienur kitur žvilgtelėti.

Dr. B. Matulionis gimęs 1895 m. gegužės 21 d. Antakalnių km., Utenos vals., ūkininkų šeimoje. Mokslą pradėjo prie motinos rėlio, jį tęsė vietos pradžios mokykloje, vienoje iš Vilniaus gimnazijų, kurią baigė su sidabro medaliu 1915 m., ir Peterburgo karo medicinos akademijoje, kurią baigė su yp. pažymėjimu 1919 metų gale. Ją baigęs, tuoj slapta pabėgo iš Rusijos, 1920 m. vasario 11 d. atvažiavo į Kauną, kitą dieną nuėjo į krašto apsaugos ministeriją, pasiūlė karo tarnybą, tuoj buvo priimtas ir paskirtas 9-jo pulko gydytoju. Vėliau buvo perkeltas į karo mokyklą ir pagaliau į karo ligoninę, kurioje išdirbo 17 metų. Rusų okupacijos metu jis buvo Kauno tuberkuliozinių ligoninės direktorius, vokiečių — vyr. sveikatos valdybos viršininkas. Pasitraukus į Vokietiją, buvo britų Raudonojo Kryžiaus sanatorijos Bad Rehmburge direktorius, o atvykus į JAV — Rhode Island valstijos Wallum Lake ligoninės gydytojas, kur vyr. gydytojo pareigose tebėra ir šandien.

Visų pirma didelių nuopelnų dr. B.M. turi kaip gydytojas. Baigęs vieną geriausią Rusijos medicinos mokyklą, jis galėjo sėkmingai eiti jam skirtas atsakingas pareigas. Taigi jam buvo pavesta karo ligoninėje įrengti fizioterapijos skyrių ir jam vadovauti. Jį paskyrė sumoderninti Birštono kurortą. Jis buvo pakviestas suprojektuoti ir vesti fizioterapijos skyrių naujose universiteto klinikose ir t.t. Ir visur jis pateisino į jį sudėtas viltis.

Daug reikėtų rašyti apie tai, kaip sumaniai ir energingai dr. B.M. gynė lietuvių, eidamas Vyr. sveikatos valdybos viršininko pareigas. Jam dėl to net grasino ypatinguoju vokiečių teismu, bet ir tas dr. B.M. neatbaidė nuo lietuvių gydytojų ir gailėstingųjų seserų gynimo, kad jie nebūtų išvežti į frontą. Vokiečiai reikalavo į frontą išvežti net 500 lietuvių gail. seserų, bet dr. B. Matulioniui pavyko jas nuo to išgelbėti. Vokiečiai norėjo išduoti dviejų psichiatrinę ligoninių ligonis, bet

dr. B. M. sugebėjo juos nuo to atkalbėti. Dr. B. Matulionis yra nuodėms demokratas tiek savo galvosera, tiek ir elgsena. Jis dar gimnazijos suole susirio su pažangiais moksleiviais (aušriniečiais), studentaudamas priklausė studentų liaudininkų kuopai ir iki šių dienų tebėra valstiečių liaudininkų eilėse. Ir visur jis buvo pačių aktingųjų tarpe, kartais ir vadovybėje. Dr. B.M. nepakentė visokio plauko diktatorių ir jų pakalikų. Nemėgo ir jie jo. Lietuva okupavę komunistai jį buvo suėmę ir kelis mėnesius kalino. Bet jis buvo tarp tu nedaugelio laimingųjų, kurie iš kalėjimo buvo paleisti.

Vokiečių okupacijos metu dr. B.M. palaikė ryšį su pogrindžiu. Jis pats valdine masina į Šiaulius 1944 m. pavasari atvežė Vliko pirmą Steponą Kairį, kai gestapas jį žūt būt norėjo suimti. Tokiu momentu išstruktis iš Kauno S. Kairiui buvo surkus uždavinys. Dr. B. M. driso jį išvežti, nors žinojo, kad už tai gresia koncentracijos stovykla, jeigu ne sušaudymas.

Dr. B. Matulionis yra ir pavvzdingas tėvas. Jis turi dvi dukras ir du sūnus. Visi gerie lietuviai. Kai motina mirė, jauniausias sūnus paliko mažametis. Dr. B.M. gyvenimo tokioje vietoje, kur nebuvo nė vieno lietuvių, o ir tą savo sūnu išmokė ne tik gerai lietuviškai kalbėti, bet ir rašyti.

Dr. B.M. pasakytume, yra atkaklus lietuvis. Jis ne šovininistas, bet piestu stoja ten, kur lietuvis yra pažeidžiamas.

Jis, vos 10 m. vaikas, buvo nuvežtas į Vilnių trachomos gydvyti. Kartą būrys lenkų vaiku gatvėje jį užpuolė ir, šaukdami "przeklenty litwin", pagrobė jį ir įmetė į patvinsią Neries upę. Laimė, kad jis spėjo įsikibti į krantą ir tuo būdu išsigeibėti. Tada jis suprato esąs lietuvis.

Dr. B.M. lankė Vilniuje privatinę gimnaziją, kurioje dauguma mokinių buvo lenkai, jų tarpe daug Lietuvos dvarininkų sūnų. Tikybos pamokos buvo lenkų kalba. Jis atsisakė lenkiškai atsakinėti, nes nemokas lenkų kalbos (o mokojo). Pagaliau jam buvo leista atsakinėti lietuviškai. Klasėje tai sukelldavo triukšmą, mokiniai šūkaudavo "paklausykite pagoniškos kalbos" ir panašiai. Jam tekdavo girdėti visokių skaudžių užgauliojimų, bet jis savo taktiškai el-

Kas kitur rašoma

SPAUDA BEVARTANT

Dabartinėje žmonijos istorijos valandoje pasaulyje stovi du galingi milžinai: Amerika ir Sovietija. Kartais užėina noras juos palyginti, pagvildinti jų kilmę, peržvelgti išėjus istorijos kelius bei paspėlioti apie jų galimą ateitį. Tai padarė daugelio kitų, rusų istorijos žinovas amerikietis profesorius Paul Dukes, kuris dabar profesoriauja viename Anglijos universitete. Savo veikale The Emergence of Super Powers prof. Dukes svarsto, kur Amerika ir Sovietija (Rusija) žygiavo lygiagrečiais istorijos keliais, o kur ėjo skirtingai. Jis taip pat nagrinėja klausimą, ar šie du milžinai į ateitį žygiuoja viens prie kito artėdami, ar kryžkelėje išsiskirdami?

Autorius dėmesin ima paskutinius tris šimtus metų, kuriais pasirodė pirmieji kapitalistinės gamybos daigai ir išaugo į dabartinę modernę pramonę. Šiuo laikotarpiu rusai ir amerikiečiai suorganizavo savo centralizuotas (federuotas) valstybes. Be to, rusai apgyvendino Sibiro "tuščius plotus", kaip amerikiečiai savo Vakarų. Į moderninį amžių Ameriką pastūmėjo jos sukilimas — revoliucija prieš Anglijos imperialistinę globą. Rusiją sukrėtė Napoleonas, kurį nugalėjus, rusai kazakai pasirodė Paryžiuje

gesiu visus nuginkluodavo. Daug padėjo jam ir tai, kad jis gerai mokėsi ir nevienas lenkiukas prašydavo jo pagalbos. Ir nuostabu, kad, baigę gimnaziją, abiturientai atsisakė nuo bendro pokvylio ir pokyliui sudėtus 75 rublius atidavė B. Matulioniui, kad jis turėtų kuo pradėti mokslų universitete.

Jis labai sielojasi, kad daug kas negerbia lietuvių kalbos, savo tarpe kalba ar šnešašinėja nelietuviškai. Jis gražina atskirų lietuvių ar jų organizacijų jam nelietuviškai rašytus raštus, nors tai būtų ir su vyskupo parašu. Jis nesigali lešų geriems lietuviškiems reikalams paremti. Nors ir toli nuo lietuvių centrų gyvendamas, jis yra dažnas Worcesterio ir Bostono kultūrinio parengimo dalyvis, neretai ir pasikaitininkas.

Jis trijų JAV LB Tarybos kadencijų narys, kur reikišė savo teigiama kritika ir pasiūlymais. Jis yra ir neseniai įsteigtos LB Providence apylinkės pirmininkas, veiklus lietuvių gydytojų organizacijų narys.

Dr. B. Matulionis yra nemažai rašęs savo profesijos ir kitais klausimais. Jis suredagavo ir gražius sukaštuvinius leidinius Fraternitas Lithuania ir Vladas Nagys-Nagevičius, kuriame parašė išsamų rašinį apie Kauno karo muziejų. Dabar ruošia monografiją apie Feliciją Bortkevičienę.

Šia proga noriu jam nuodėžiausiai palinkėti geros sveikatos sumanytiems darbams įvykdyti ir dar sulaukti tos dienos, kad galėtų vėl gerėtis pro Birštoną plaukiančiu nuo okupanto išsilaivinsiu Nemunu.

J. V. gas

Prof. Dukes pastebi: "Norint numatyti, kur ir į kokią ateitį kuri tauta eina, būtina žinoti, iš kur ji atėjo". Jis savo veiklą užbaigia pateikiamu rusų ir amerikiečių psichologiniu lyginimu, išskeldamas abiejų polinkį maištauti, negerbti autoritetų ir kitas ypatybes.

Deja, profesorius teoretiškai išprotavimai dažnai labai toli nutolsta nuo realybės, kurią mes esame savo kailiu patyrę. O tas konkretus patyrimas mums rodo, kad šie kraštai taip skiriasi vienas nuo kito, kaip laisvės vėliava nuo botago.

Ziūrovas

Prof. Dukes pastebi: "Norint numatyti, kur ir į kokią ateitį kuri tauta eina, būtina žinoti, iš kur ji atėjo". Jis savo veiklą užbaigia pateikiamu rusų ir amerikiečių psichologiniu lyginimu, išskeldamas abiejų polinkį maištauti, negerbti autoritetų ir kitas ypatybes.

Deja, profesorius teoretiškai išprotavimai dažnai labai toli nutolsta nuo realybės, kurią mes esame savo kailiu patyrę. O tas konkretus patyrimas mums rodo, kad šie kraštai taip skiriasi vienas nuo kito, kaip laisvės vėliava nuo botago.

Ziūrovas

PAGESBĖ KONSULUS

Niekur nėra tokio didelio skaičiaus diplomatų ir konsulų, kaip New Yorke. Čia yra 26,000 įvairaus rango svetimų valstybių pareigūnu. Iškaitant ir jų šeimas.

Gegužės 4 d. miesto komisierė Jungtinėm Tautom ir konsulams J. L. Loeb salienę pokylį svetimų valstybių generalinių konsulų darbei, kuriame dalyvavo ir Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis su žmona.

VOKIETIJA

Mirė Voldemaras Getlingas

Europos Lietuvis vasario 17 d. pranešė, kad Vokietijoje Hamburge - Langenhorne 1970 m. sausio 20 d. mirė Voldemaras P. A. Getlingas.

Velionis buvo gimęs 1908 metais Slucke, Rusijoje. Jo tėvas buvo teisėjas, šeima — švedų-vokiečių kilmės. Po pirmojo pasaulinio karo tėvas su šeima atvyko į Kauną, kur buvo vienas pirmųjų ypatingai svarbių bylų tardytojų. Vėliau ėjo atsakingas pareigas finansų ministerijoje. Velionis karinę tarnybą atliko 2-me pėstininkų pulke, baigė Kauno vokiečių gimnaziją, studijavo teisę Berlyne ir ilgus metus dirbo Tarptautinių miegamųjų vagonų bendrovėje, o prieš okupaciją buvo jos direktorius. Lietuvą okupavus bolševikams, pasitraukė į Vokietiją ir grįžo karui prasidėjus kaip vyriausias vertėjas vokiečių teisme. Būdamas toje tarnyboje, jis yra daug padėjęs lietuviams.

J. Tla.

AUSTRALIJA

Pirmas lietuvis profesorius

Pasak Mūsų Pastogę, New South Wales universitetas dr. Algį Kabailą pakėlė į profesorius. Tai bene pirmas lietuvis, kuris to krašto universitetuose taip aukštai iškilo.

Dr. A. Kabaila yra gimęs Kaune 1925 m., gimnaziją baigė šiauliuose, technikos mokslus pradėjo studijuoti Vokietijoje ir juos baigė Australijoje.

Dr. A. Kabaila yra veiklus lietuvių organizacijose, porą metų yra buvęs net LB Tarybos pirmininkas.

STEPONO KAIRIO PORTRETAS

Keleivio administracijoje galima gauti dailininko Adomo Varno pieštą Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akto pasirašytojo Stepono Kairio spalvotą portretą 8 x 6 colių dydžio už 80 cent.

KAS NIEKAS NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUOMOS KUPRASA.

J. Krukonis ištesė savo pažadą

DIDELIS PALIKIMAS LIETUVIŠKIEMS REIKALAMS

JONAS JASYS, New London, Conn.

1962 m. lapkričio 3 d. Paterson, N.J., buvo surengta Jonui Krukoniui pagerbti iškilminga vakarienė. Po eilės jautrių kalbų ir sveikinimų J. Krukonis, padėkojęs už jo pagerbimą, pareiškė:

"Aš lietuviškų reikalų niekad neužmiršiu ir visada juos remsiu. Ką pažadėjau dėl stipendijų — ištesėsiu".

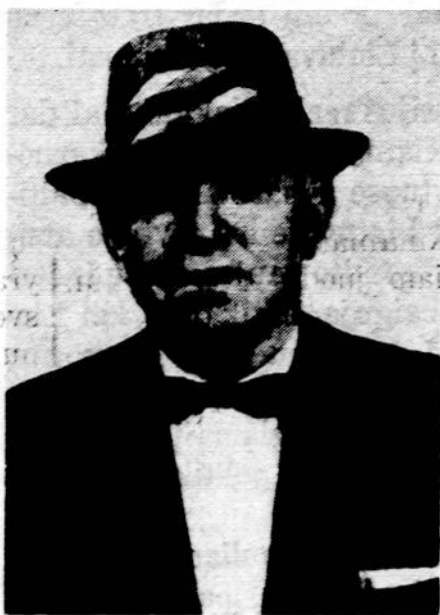
Svečiai žinojo, ką tai reiškia, ir atsistojo ilgai ilgai plojo.

Praėjo septyneri metai. Numirė nevienu to įvykio liudytojas, o tarp jų įžymūs veikėjai LB Newarko apygardos pirm. inž. Vladas Dilis, kun. Vyt. Demikis ir raštu sveikines Pasaulio LB pirmininkas J. Bachūnas, bet J. Krukonio pažadas nemirė. Tas pažadas buvo visada gyvas jo pasitarimuose su bičiuliais, artimaisiais, lietuvių veikėjais, o praėjusių metų gruodžio 18 d. jis tapo J. Krukonio testamentu, kuris visiems laikams liudys, kad šio kuklaus Dainavos šalies sūnau visą gyvenimą ir darbą buvo skyręs tik tėvnei Lietuvai.

Kokio didumo J. Krukonio palikimas bus, kai išmūtoji valanda, kurios niekas nežino, sunku pasakyti, bet viena aišku, kad tas palikimas didelis. Jo turto daugumą sudaro apie trijų šimtų įvairių bendrovių akcijos. Nors dabar akcijos yra kiek kritusios, bet bendra jų vertė vis tiek yra labai didelė.

Savo testamentu J. Krukonis, paskyres atitinkamas sumas savo laidotuviams, laidotuvių dalyvių pavaišiniui, kasmetinėms egzėkvioms už savo žmonos ir savo vėlę, kol vietos parapijos kunigams Kalėdų švenčių proga, visa kita paskiria sekančiais: Amerikos Lietuvių Tarvabai, minint Lietuvos Nepriklausomybės šventę — Vasario 16 d. — kasmet po 100 dol. lietuvių sėselių išlaikymams senelių namams Putnam, Conn., 1.000 dol., Amerikos Lietuvių Bendruomenės knygoms bei brošiūroms leisti bei platininti — 10.000 dol., o visą likusį turta paskiria **Lietuvių Fondui įsteigti Jono Krukonio Stipendijų Fondui**, kuris teiks stipendijas lietuviams berniukams ir mergaitėms aukštesiems mokslams įsigyti.

J. Krukonis, Juozapinos Vidūnaitės ir Simono Krukonio sūnus, atėjo į šį pasaulį 1894 m. birželio 5 d. Kiubvilio km. Merkinės vls., ir tai labai tragiškai: jo gimimas jo motinai kainavo gyvybę. Jona paėmė augintį svetimą moteris, kurios kūdikui nebuvo skirta gyvenimė. Ir taip Jonas pradėjo savo gyvenimą, maitinamas svetimos krūtinės, globojamas svetimos rankos. Ir augant jo dienos nebuvo šviesios. Jam nebuvo laiko eiti į mokyklą, nes reikėjo pelnyti duona, ganat svetimą kaimenę. Todėl nenuostabu,

kus ir juodas. Ir iš tikro jis nebuvo lengvas. Tačiau Jonas jau iš pat pradžių apsisprendė nepasiduoti: dirbo ir pats per save mokėsi. Ir šiandien jis kalba ir skaito angliškai, skaito lietuviškai, o taip pat neturi sunkumų lietuviškai ir angliškai rašyti.

Dirbęs įvairius darbus įvairiuose miestuose, 1935 m. jis atsikėlė į Paterson, N.J. Vietos lietuviai atsimena jį dirbus mėsineje. Tačiau tie laikai jau praeityje. Dabar jis verčiasi akcijų bizniu ir visą savo darbo savaitę praleidžia akcijų biznio įstaigoje. Akcijų biznio pradžia buvo sunki: jis tris kartus visiškai subankrutavo, neįtekdamas visko, ką turėjo. 1941-42 m. jis apsisprendė bandyti laimėti ketvirtą kartą, vėl pradėdamas tik su 500 dol. Ir tai buvo apvainikuota pasisekimu. Jis tikisi, kad daugiau bankrotų nebus, nes, anot jo, už mokslą jau ir taip brangiai užsimokėjo.

Jonas Krukonis, pralėdęs savo jaunystę pavergtoje Lietuvoje, gerai žinojo, kaip reikiama tėvų žemei vergija, todėl, kai i Lietuva ir vėl pateko į vergiją, o ypač, kai i Patersoną atvykę pabėgėliai — gvyviejį žiauriosios komunistinės vergijos liudytojai — atnešė žinias apie lietuvių tautos krivžiaus kančias, Jonas neliko abejonas: jis ėmėsi gausiai aukoti Lietuvos laisvinimui ir remti lietuviškus reikalus. Kiekvieną Vasario 16-tąją jis ateina su didžiausia auksa (iki 100 dol.), kasmet stambus aukotojas Sv. Kazimiero parapijai (iki 100 dol.). Lietuvių Klubui jis nupirko didžiulės Lietuvos ir Amerikos vėliavas (už apie 400 dol.), indus, šakutes, peilius (275 dol.), duoną ir mėsai piauysti mašiną, užprenumeravo ket. laikraščius, Sv. Kazimiero naujai bažnyčiai savo tėvų atminimui įtaisė spalvotą langą (600 dol.). Patersono miesto bibliotekai 1961 m. nupirko 12 anglų kalba apie Lietuvą knygų, o 1962 m. — 17 geriausių lietuviškų knygų. Lietuviškajam kryžiui pasaulinėje parodoje New

DETROITO NAUJENOS

Seitosios LV Tarybos
kandidatai

Jeigu jokių pasikeitimų nebus, tai rinkimai į VI-ąją JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybą įvyks šeštadienį ir sekmadienį, birželio 6 ir 7 dienomis. Nors tiksliai LB Detroito apylinkės rinkimų vieta man nebuvo pranešta, bet neabejodamas galiu tvirtinti, jog būstinė bus Lietuvių namuose. Skaitytojai apie tai sužinos iš lietuviškų radijo transliacijų.

Detroito apygardoje bus renkami 4 Tarybos nariai, o kandidatų radosi aštuoni. Taigi, pasirinkimas tikrai nemažas, ir per tai rinkimai bus tikrai demokratiški.

Detroito apygardos rinkimų komisijos pirmininkas Juris Mikaila prašė paskelbti kandidatų sąrašą. Jį čia skelbiu žodis žodin taip, kaip iš Mikailos esu gavęs, tik sukeičiau keletą pavardžių vietomis, kad būtų griežtai pagal alfabetą.

1. Jonas Dėdinas, 40 m., dr. chemikas, Rochester, N. Y.
2. Kęstutis Keblys, 37 m., dr. chemikas, Southfield, Mich.
3. Antanas Klimas, 46 m., profesorius, Rochester, N. Y.
4. Vytas Kuktus, 53 m., inžinierius, Detroit, Mich.
5. Algis Rugienius, 35 m., inžinierius, Warren, Mich.
6. Nijolė Slapelytė, Univ. of Detroit instruktorė, Detroit, Mich.
7. Jonas Urbonas, 45 m., braižytojas, Clawson, Mich.
8. Algis Zaprackas, 30 m., inžinierius, Royal Oak, Mich.

Išskyrus du asmenis iš Ro-

Yorke statyti paaukojo 110 dol.; aukomis parėmė dar ir "Eutos" ansamblį, Madrido lietuviškąjį radiją, Tautos Fordą, Putnamo lietuvių sešes. LB Newarko apygardos studentų stipendijų fondą, Balfą ir eilę kitų organizacijų, institucijų ir asmenų. Jis yra Lietuvių Fondo narys, Lietuvių Klubo Patersono garbės narys, Lietuvių Bendruomenės narys, "Kelių" ilgametis prenumeratorius.

J. Krukonio žmona Teofilė, kilusi iš Liškiavos, mirė 1962 m. kovo 3 d. Kadangi jo tiesioginių įpėdinių nelieka, tai jis apsisprendė visą savo turta palikti lietuviškiems reikalams. Pats patyręs, kaip be mokslo yra žmogui sunku gyventi, ir gerai suprastamas, kad kovai dėl Lietuvos išlaisvinimo ir dėl tautos gyvybės bei kultūros išlaikymo yra reikalingi mokslų apsišlavė ir susipratus lietuvių tautos vaikai. J. Krukonis beveik visą savo palikimą ir skiria stipendijoms lietuviams studentams.

J. Krukonis jau beveik 76 m. amžiaus, bet jis savo darbą akcijų biznyje nepertraukia. Jis ir toliau dirba ir stengiasi savo turta didinti, nors ir ne sau, bet Lietuvai. Ar daug tokių Krukonių yra?

Ilgiausių jam metų!

chesterio, N.Y., visi šie kiti yra, kaip matome, Detroito visuomenininkai, gyvena arba pašiame mieste, arba artimuose priemiesčiuose. Beveik visus juos (detroitiškų) labai gerai pažįstu ir galėčiau apie kiekvieną po istią puslapį prirasyti. Bet kadangi jie yra ne keturi, o šeši, tai esu priverstas nuo įvertinimo susilaikyti. Balsuotojai tegul patys savo išmone išsirenka keturis geriausius. Begaliu tik paraginti, kaip ir visur demokratiškų rinkimų atveju yra raginama: nesvarbu, už ką balsuosite, bet eikite balsuoti. Tuomi parodysite lietuvišką solidarumą, sąmoningumą, o išrinktiesiems duosime tikresnį, svaresnį mandatą.

Pagerbė A. Gilvydį

Gegužės 3 d. Lietuvių namuose buvo pagerbtas 75-rių metų sulaukęs visuomenininkas, paskutinio nepriklausomos Lietuvos (tautininkų) seimo vicepirmininkas, agronomas Algis Gilvydis. Minėjime dalyvavo netoli šimtinės žmonių. Pagrindinis kalbėtojas buvo svečias iš New Yorko, Vliko narys dr. Bronius Nemickas. Apie jo kalbą gegužės 4 d. Detroit News dienraštyje buvo plačiau parašyta ir patalpinta jo nuotrauka. Be Nemicko, kalbėjo Vincas Šarka ir pats suaktyvininkas, o po akademinės dalies, vaisyti metu, buvo visa eilė sveikinimų. Minėjimą rengė Lietuvių Tautinės sąjungos Detroito skyrius, kuriam suaktyvininkas daugelį metų priklauso.

Alpos Gilvydžio biografią kiekvienas gali pasiskaityti Lietuvių Enciklopedijoje. Čia rašančiam yra gerai pažįstama jo visuomeninė veikla Detroito. A. Gilvydis, virš 20-ties metų Detroito gyvendamas, tikrai yra daug pasidarbavęs ir Detroito lietuvių istorijoje paliks neišdildomus pėdsakus. Ypatingai aktyviai jis yra reiškęs Organizacijų Centrinę ir Lietuvių Kultūros klubą. Ir vienu ir kitu yra ėjęs vicepirmininko bei šiaip valdybos nario pareigas. O Kult. klube, jei neklustu, keletą metų yra buvęs pirminku.

Suaktyvininkui Alpiui Gilvydžiui linkiu gražaus ir ilgo gyvenimo pavarario!

Paminėjome Motinos dieną

Gegužės 10 d. Lietuvių namuose, LB apylinkės valdybos pastangomis, buvo surengtas tradicinis Motinos dienos paminėjimas. Publikos tokiais atvejais netrūksta ir ateity, atrodo, netrukus, nes yra motinų, yra vaikų, yra kas jas prisimena. Kaip visada, įeinančios į salę mąnytės ir močiutės gavo po gražią gėlę-korsazą. Salę prisipildžius iki paskutinės kėdės, LB apyl. valdybos pirmininkas Jonas Gaižutis pasakė keletą žodžių. Po jo scenoje visą valandą vaidino, deklamavo ir šoko tautininkų sokių abiejų lituanitinių mokyklų vaikai. Nežinau, gal metai po metų ma-

Vieta, kurioje nukrito automobilių unijos prezidento Walterio Reutherio lėktuvas. Jame buvo Reutheris, jo žmona ir dar 4 asmenys. Dešinėje apačioj Reutherio ir jo žmonos atvaizdai.

WORCESTER, MASS.

Mirė J. Lendraitienė

Gegužės 9 d. Sv. Jono kapinėse palaidota žymi veikėja Julija Lendraitienė. Venonė priklausė daugeliui vietos organizacijų, ji visuomet uoliai dirbo SLA 57-je kuopoje, Sandaroje, Lietuvių draugijų taryboje, Lietuvių Moterų klube, Moterų sąjungoje, Lietuvių Veteranų posto, Labdaringoje draugijoje, Maironio parke ir kt. Ji buvo kelių laikraščių, jų tarpe ir Kelių, skaitytoja. Jos namuose buvo visi Lietuvių Enciklopedijos tomai.

Baigia mokslo metus

LB Detroito apylinkės lituanistinė mokykla, turinti virš pusantro šimto mokinių, mokslo metus baigia gegužės 24 d., sekmadienį, jaunimo stovykloje Darnavoje. Išlėmės prasidės bene 10 val. ryte pamaldomis, o pasukli bus meninė programėlė bei iškilavimas.

Maždaug tuo pačiu laiku mokslo metus užbaigs ir antroji, mažesnioji, Aušros šeštadieninė lituanistinė mokyklėlė.

Grandinėle reikalinga detroitiečių paramos

Su nepaprastu džiaugsmu balandžio 12 d. sutikta GRANDINĖLE vis dėlto Detroito lietuviai yra gerokai nusivylusi. Su programos sąsuviniu tuomet publika gavo ir vokių, ant kurio buvo užrašyta, jog Grandinėle birželio 15 d. važiuoja į Pietų Ameriką ir yra reikalinga aukų. Buvo prašoma nuo tų vokių kas nereikalinga nudaugaujamas Vinco Burdolio. Buvo ten adresas ir būtruko tik pašto ženklas. Dabar sužinojome, jog iš 900 teatsiliepė... du. Ir sužinojome, jog vieton 16.000 dolerių, būtinai reikalingų kelionei, tesurinkta tik 11.000 dol. Ir patyrėme, jog Detroitas yra prisidėjęs mažiausia..

Grandinėlės vadovybė kreipėsi į kaikiuriuos Detroito visuomenininkus, prašydama parinkti daugiau aukų, kad kelių tūkstančių trūkumas numatytos kelionės nesužlugdytu. Tie, kurie vokių kelių nenumetė, yra prašomi betkokio dydžio auką siųsti tiesiai ten nurodytu adresu i Clevelandą. O kurie vokių kelių nenumetė, auką prašomi i teikti Vacuii Urbonui (17175 Gaylord, Detroit, Mich. 48240. Telefonas KE 7-9642). arba palikti pas Vytautą Čizauską, ateitininkų knygų kioske prie šv. Antano bažnyčios.

Alfonas Nakas

CHICAGO, ILL.

Jau šimtmetis, kai čia gyvena lietuviai

Turimomis žiniomis, pirmieji lietuviai — Liutkevičius, Jurgis ir Baltrus Špokevičiai su šeimomis — Chicagoje apsigyveno 1870 m. birželio mėnesį. Tuo būdu šiemet birželio mėnesį suka 100 metų nuo tos datos.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus numato šį mums, lietuviams, istorinį įvykį atitinkamai paminėti. Todėl kreipiamės i visus Chicagoj ir kitur JAV, Kanadoj bei kitose vietose gyvenančius lietuvius, prašydami suteikti mums žinių apie minėtų pirmųjų šeimų palikuonius ar ir apie tas šeimas, jeigu tokių žinių yra daugiau išlikusių.

Mes norėtume sužinoti tu pirmųjų Chicagoj lietuvių palikuonių vardus ir pavardes, net ir suamerikonintas, amžių, tikslus adresus, profesijas ar verslus, šeimyninę padėtį (vedes ar ne?) ir medžiaginę būklę. Be to, ar dar vartoja šeimose lietuvių kalbą, ar sukūrę lietuvišką šeimą ar mišrią ir t.t.

Labai pageidaujama, kad tie palikuonys arba apie juos žinantieji atsistų šiam muziejui ju arba šeimų narių bei gyvenamųjų vietų (namų, farmų, įmonių) fotografijas ir kitas čia nepaminėtas išsamias žinias.

Rašyti prašoma lietuvių arba anglų kalbomis. Už suteiktas žinias Balzeco lietuvių kultūros muziejaus prezidentas iš anksto nuosirdžiai dėkoja.

Muziejaus adresas:

Balzecos Muziejus of Lithuanian Culture, 4012 W. Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. 312—847-2441.

Stanley Balzacas, jr.
Muziejaus prezidentas

Marijos mokyklos mokinių paroda

Balzeco muziejuje nuo gegužės 10 iki 30 dienos atidaryta Marijos aukšt. mokyklos mokinių (apie 80) meno kūrinių paroda. Ji atidaryta kasdien nuo 1 iki 4:30 val. popiet.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Blogas įprotis plinta

Taip rašo Tiesa gegužės 5 d., bet nepasako, iš kur tas įprotis atėjo. O tas įprotis štai koks:

Zmonės pardavinėja ir gausiai aižo saulėgrąžas. Tas įprotis ypač išgalejęs Kėdainiuose. Saulėgrąžas stiklinėmis pardavinėja moteriškos, ir jas godžiai perka moksleiviai, net milicininkai. Kino teatre tų lukštų sušluojama pultinė.

Taip caro laikais buvo Rusijos miestuose. O dabar iš ten tas net Tiesos pavadintas "blogas įprotis" plinta ir Lietuvoje, kaip ir daugybė kitų rusų atneštų blogų įpročių.

Moksleivių pareigos

atostogų metu

Artėja vasara ir metas, kai okupuotos Lietuvos moksleiviai bus verčiami pasinerti į vadinamąjį komunistinį "auklėjimą". Tarybinio Mokytojo laikraštis (balandžio

8) vedamajame teigia, kad ne visi mokiniai vasaros atostogas praleis stovyklose. Kas jų laukia? Taigi, anot laikraščio, teks rūpintis "tarybinio patriotizmo" moksleivių tarpe skiepimu.

Esą šiais metais minimos net kelios sukaitys (Lenino gimimas, 25 metai rusams Berlyną užėmus, 30 metų sovietų okupacijai Lietuvoje atsiradus). Todėl tai moksleivijai patariama — būkite auklėjami ir atostogų metu. Tegu tie moksleiviai "išvaikščioja partizanų takus, pražygiuoja tarybinių karių, vadavusių Lietuvą, kovų kekliais, tegu pasisvečiuoja pas revoliucinių kovų ir darbo veteranus, tegu su dar didesne meile globoja žuvusiųjų šeimas, puošia kapus..."

Lengva įsivaizduoti, su kokia "meile" tuos partinius uždavinius sių (kaip ir kiekvieną) vasarą vykdys lietuviškasis jaunimas...

(ELTA)

PRANAS ČEPENAS

Lietuvos Steigiamasis seimas

Penkiasdešimčiai metų praėjus, šimet visiems mums pridera prisiminti ir paminti reikšmingą Steigiamojo seimo sukaktį.

Steigiamasis arba konstitucinis seimas šaukiamas naujai susikūrusios valstybės arba atsteigtosios valstybės konstitucijai surašyti, o taip pat įvykus valstybėje griežtiems revoliuciniams pasikeitimams naujai valstybės konstitucijai sudaryti.

Steigiamojo seimo terminas lietuvių spaudoje atsirado tik prieš Pirmąjį pasaulinį karą. Ligi tol Lietuvos Socialdemokratų partija savo atsisaukimuose ar manifestuose buvo išpopuliarinusi "įsteigiamojo" seimo terminą. Steigiamasis arba konstitucinis seimas savo paskirtimi yra skirtingas nuo paprastųjų seimų (parlamentų), kurių uždavinys paprastai būna tik leisti kraštui reikalingus įstatymus, kontroliuoti vykdomosios valdžios veiksmus ir, svarbiausia, priimti valstybės biudžetą.

Penkiasdešimt metų laiko perspektyva įgalina mus šaliau pažvelgti į mūsų Steigiamojo seimo nuveiktus darbus ir visos tautos detas viltis į šią instituciją.

Nelengvas buvo kelias lietuvių tautai į nepriklausomybę, nes tik nepriklausoma valstybė gali šaukti Steigiamąjį seimą, kuriame tautos rinktieji atstovai neklastotai gali išreikšti savo krašto ir savo tautos valią.

Dėl Lietuvos nepriklausomybės reikalingumo buvo jau atskirų asmenų pasisakyta XIX a. pabaigoje, nes kaip tik XIX a. pabaiga buvo pasižymėjusi tautų laisvės sąjūdžiais ir pavergtų tautų išlaisvinimu ir savo valstybių įsteigimu.

Jau tada ir atskiri lietuviai veikėjai dažnai pasisakė dėl Lietuvos nepriklausomybės bei laisvės. Pavyzdžiui, dr. J. Šliūpas 1887 m. lenkų kalba Amerikoje išspausdintoje brošiūroje, antraštė "Litwini i Polacy", pa reiškė, kad Lietuva nori būti politiškai nepriklausoma, o 1896 m. Varpe dr. K. Grinius rašė, kad Lietuva turinti būti lietuvių valdoma.

Dar galima būtų nurodyti ir daugelio kitų asmenų pasisakymų dėl Lietuvos ateities, tačiau yra vertingiau pažvelgti ne į atskirų asmenų nusistatymą, bet į organizuotos visuomenės pažūrą į mūsų tautos ateitį.

Lietuviška Socialdemokratiška Partija (anuometinis partijos pavadinimas) savo programoje 1896 m. jau pasisakė dėl būsimos laisvos Lietuvos, taip formuluodama savo siekimus: "Savystovi demokratiška respublika, susidedanti iš Lietuvos, Lenkijos ir kitų žalių, paremta ant liuosos federacijos." Taigi, socialdemokratai, tai yra

Augustoj, Ga., kilusių riaušių pasėkos. Ant krautuvės grindų guli nušautas vienas iš krautuvės plicusių riaušinių. Tokių žuvusių buvo šeši.

pirmoji organizuota partija Lietuvoje, savo programoje labai anksti ir labai aiškiai pareiškė savo nusistatymą Lietuvos ateities klausimu. Toje pat programoje buvo pasisakyta ne tik dėl Lietuvos politinės santvarkos, bet buvo surašyta ir daug kitų vertingų reikalavimų, kurie turėjo būti įrašyti į laisvos nepriklausomos Lietuvos konstituciją, kaip, pavyzdžiui, aštuonių valandų darbo diena, visuotinis nemokamas mokslas, vyrų ir moterų teisių lygybė, mirties bausmės panaikinimas ir kt.

Kita organizuota lietuvių partija — Lietuvių demokratų partija — savo partijos programos projekte 1902 m. Lietuvos ateities klausimą taip nusakė: "Laisva ir nepriklausanti kitoms tautos ir viešpatystės Lietuva — tai tolimesnis mūsų Lietuvių Demokratų partijos siekis" (St. Kairys: "Lietuva budo", 1957 m. priedas 5).

Krikščionių Demokratų partija, įsisteigusi 1905 m., kurios programa išspausdinta 1907 m., pasisakė už autonomišką Lietuvą su seimu Vilniuje.

1905 m. revoliucijos laiku laisvos Lietuvos reikalas suaktualėjo, ir tada jis buvo sprendžiamas ne tiek partijų programose, kiek gyvenime. Šios revoliucijos metu daugelyje Lietuvos vietovių laikinai buvo pasalinta carinė rusų administracija, ir jos vietoje atsirado savi rinkti viršaičiai, valsčių sekretoriai, mokytojai, teisėjai. Tada kraštas patyrė laisvo gyvenimo privatumus, suprato organizuotos veiklos galią ir pamatė carinės administracijos supuvimą.

Pirmojo pasaulinio karo metu, ypač į karo pabaigą, iškilo mažų ir pavergtų tautų laisvės reikalas. Jau 1915 m. A. Rimka knygoje "Lietuvių tautos klausimas Europos karės metu" svarstė, kad abi kariaujančios šalys gali tiek nusilpti, jog atsirastų reikalo tarp Rusijos ir Vokietijos sudaryti pertvarą ir tokia pertvara galėtų dalimi būti atgaivinta Lenkija etnografiškose sienose, o šalia Lenkijos ir Pabaltijo valstybės — Estija, Latvija ir Lietuva.

Pirmojo pasaulinio karo metu kariaujančios valstybės mažoms pavergtoms tautoms, ypač Lietuvai, jokių pažadų neteikė. Jeigu carinė Rusija pritardavo, karą laimėjus, Mažosios Lietuvos prijungimui prie Lietuvos, tai, žinoma, tepaisydavo savo interesų, o ne Lietuvos reikalo. Vokietija taip pat turėjo savo planų Lietuvos atžvilgiu, bet tie planai lietuviams ne laisvę žadėjo, o pavergimą, nautinimą ir paverimą vokiečių tarnais. Pridera čia pastebėti, jog visų tų planų negalima primesti nei visoms Rusijos, nei visoms Vokietijoms politinėms partijoms. Jeigu carinė Rusija Lenkijos ateities klausimu, kilus reikalui, palankiau prisitardavo, tai Lietuvos ir kitų Rusijos pavergtų tautų reikalai nebuvo jos politikos darbų tvarkoje.

Karo metu Vokietijos okupuotoje Lietuvoje kurį laiką lietuviai savo spaudos visai neturėjo ir savo politinį nusistatymą tegalėjo reikšti tik nelegaliuose atsisaukimuose ar laikraščeliuose: ten visur buvo vieningas lietuvių nusistatymas — Lietuva turi būti laisva.

1916 m. rugpiūčio mėn. "Naujienos" Chicagoje išspausdino St. Kairio straipsnį apie padėtį Lietuvoje, kuris pateko Amerikon be vokiškos cenzūros. Tame straipsnyje St. Kairys painformavo Amerikos lietuvių apie Lietuvos Socialdemokratų partijos artimiausius politinius tikslus, kur "tapo nutarta viršiausiu partijos siekimu pastatyti Nepriklausoma Demokratiška Lietuva."

Rusijoje karo metu lietuvių politinių partijų savitarpiai santykiai buvo gan aštrūs, tačiau kovai dėl Lietuvos laisvės dar prieš 1917 m. vasario revoliuciją visų politinių partijų atstovų buvo sudaryta Lietuvių Tautos Taryba, kuri Lietuvos ateities klausimu deklaravo: "kad Lietuva yra atakira etnografinė, kultūrinė, ekonominė vieneta" ir "kad Lietuva privalo turėti iš savo gyventojų savąją valdžią."

Vokietijoje taip pat kilus revoliucijai ir karui pasibaigus, susidarė palankios sąlygos, kada Nepriklausomos laisvos Lietuvos troškimus reikėjo ne teoretiškai svarstyti, bet praktiškai vykdyti.

Lietuvos nepriklausomybę paskelbus 1918 m. vasario 16 d. Lietuvą nepriklausoma valstybe tepripažino tik Vokietija, bet ligi tų pat metų spalio mėn. pabaigos ji neleidė sudaryti Lietuvos vyriausybės, organizuoti kariuomenės ir administracijos.

Sovietų Rusija, sudarydama su Vokietija taikos sutartį Lietuvos Brastoje 1918 m., atsisakė Lietuvos teritorijos, tačiau, nepaisant to, jau 1918 metų pabaigoje pradėjo organizuoti "lietuviškus" pulkus besikuriančiai Lietuvai okupuoti. Lietuvos laikinoji vyriausybė dar nesukubo suorganizuoti savo kariuomenės ir nepajėgė pasipriešinti rusų Raudonajai armijai, todėl turėjo apleisti savo sostinę Vilnių. Dalis Lietuvos teritorijos pateko rusų bolševikų valdžion, ir tik po ilgesnių kovų 1919 m. rugpiūčio mėn. Lietuvos kariuomenė išvarė iš Lietuvos rusų bolševikų armiją.

Tų pat 1919 metų rugpiūčio mėn. lenkų imperialistai irgi buvo suplanavę vidaus sukilimo būdą įjungti Lietuvą į Lenkijos valstybę. Tuo tikslu Lietuvos-Lenkijos unijos šalininkai — Lietuvos lenkai su Lenkijos pagalba — organizavo vadinamąjį POW (lenkų kariška organizacija) sukilimą ir ketino bent trumpą laiką išsilaikyti laikinoje Lietuvos sostinėje Kaune, kad galėtų sudaryti sąlygas Lenkijos kariuomenei įsiveržti į Lietuvą ir ją okupuoti.

Taip pat Vokietijos ir Rusijos reakciniai gaivalai dar puoselėjo viltis, visiškai vokiečiams pralaimėjus Vakaruose, bent dalinai atsigriebtį Rytuose ir pasilaikyti Pabaltijo valstybių teritorijas. Todėl Lietuvoje ir Latvijoje atsirado vadinamosios Goltzo-Bermondto gaujos, kurių Lietuva atsikratė tik 1919 metų pabaigoje. Ir tik tada, kai Lietuvos teritorijos bent didesnė dalis jau buvo laisva nuo svetimos kariuomenės, susidarė tinkamos politinės sąlygos suaukšti Steigiamajam seimui. Steigiamąjį seimą kuo skubiausiai šaukti vertė ne vien vidaus politikos reikalai, bet ir užsienio.

Lietuvos Taryba jau nebeteko populiarumo krašte, nes, rinkdama Lietuvai karalių Urachą, pažeidė tautai priklausančią prerogatyvą — pasisavino Steigiamojo seimo teisę nustatyti Lietuvos valstybės santvarką. Antra, ši Tarybos veiksmą — rinkti Lietuvai vokiečių karalių — Lenkija vartojo agitacijai užsienyje ne tiek prieš Lietuvos Tarybą, kiek prieš pačią Lietuvos valstybę, visokiomis progomis skelbdama, kad Lietuva esanti tik Vokietijos padaras ir jos įrankis. Todėl 1920 m. pradžioje jau pribrendo reikalas ir atsirado tinkamos sąlygos suaukšti Steigiamąjį seimą. Tų pat metų balandžio 14-15 d. įvyko rinkimai į Steigiamąjį seimą.

Steigiamojo seimo iškilmingas atidarymas įvyko Kaune Valstybės teatre 1920 m. gegužės 15 d. 6 val. 15 minučių vakaro. Šį posėdį atidarė prezidentas A. Smetona, kuris pareiškė, kad ši diena Lietuvai esanti prakilniausia ir, esą, sulaukėme valandos, kada tautos valia, buvusi ilgus amžius prislėgta, suvaržyta, vėl išliko aikštėn ir susidėjo į stiprų aiškų suvaržymą... Tauta buvo apmirusi. Jau Vilniaus seimas, 1905 metais garsingai ir viešai pareiškęs, kad niekam kitam neseka Lietuvos ir lietuvių tautos vardu kalbėti ir bet kas daryti, kaip tik pačiai tautai, pačiai krašto visuomenei (mano pabraukta). Ši valanda iškilminga: ji daugelio metų ruošos ir pasiaukojimo žygių vaisius. Lietuvos nepriklausomybė ne atskirų asmenų užgaidos, bet visos tautos reikalas. A. Smetona nusakė, jog Steigiamasis seimas greta ypatingųjų pareigų dar turi paprastą seimo pareigą — sudaryti valdžią ir ją kontroliuoti.

G. Petkevičiutei, kaip seniausio amžiaus seimo atstovei, teko garbė laikinai pirmininkauti, kol buvo išrinktas nuolatinis Steigiamojo seimo pirmininkas. Ji, sveikindama šį seimą, pareiškė didįjį humaniškų ir radikalių minčių, kaip sena Lietuvos nepriklausomybės kovotoja, kaip moteris, įgijusi taip karštai trokštamą teisių suliginimą, ir kaip visuomenės narį, nesiliovęs kovoti prieš visokeriopą pavergimą: tautų, luomų ir kapitalo. Baigdama ji pridūrė, jog šio seimo atstovai dabar atsidūrę brangiausiam tautos valios rūme. Jauniausioji amžiumi seimo atstovė O. Muraškaitė Steigiamajame seime laikinai sekretoriavo.

Tenka pažymėti, kad svetimųjų valstybių atstovų Steigiamąjį seimą sveikino tik anglų atstovai — S. G. Tallents ir konsulas pulk. lt. Ward bei latvių atstovas.

Steigiamojo seimo nuolatinis pirmininkas buvo išrinktas A. Stulginskis, kuris, dėkodamas už išrinkimą, be kitko, pareiškė, jog rinkimai į Steigiamąjį seimą paneigė svetimųjų teigimus, jog lietuvių tauta politiškai esanti nesąmoninga, nes seimo balsavimuose lietuviai ypatingai gausiai dalyvavo (91.9%).

A. Stulginskis seimo uždavinius taip nusakė: "Piliėnių teisių ir pareigų pamatus padės mūsų valstybės konstitucija. Ji turės būti perdėm demokratiška. Lietuva turės būti savo valstybės forma demokratinė respublika."

Jis taip pat pasiūlė deklaraciją dėl valstybės nepriklausomybės atstatymo tokio turinio: "Lietuvos Steigiamasis seimas, reikšdamas žmonių valią, proklamuoja esant atstatytą Nepriklausomą Lietuvos valstybę, kaip demokratine respublika etnografinėse sienose ir laisvą nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitom valstybėm."

Šioji deklaracija iškilmingame Steigiamojo seimo posėdyje buvo priimta vienbalsiai, ir pirmasis seimo posėdis buvo baigtas 9 valandą vakare.

(Bus daugiau)

Ką tik gavome:

Kritusieji už laisvę, II tomas, parašė Vladas Ramojus, 195 psl., kaina \$4.00.

Rugsėjo šeštadienis, premijuotas romanas, parašė Birutė Pukelevičiūtė, 237 psl., kaina \$5.00.

Meilė dvidešimtajame amžiuje, parašė Petras Mandekis, 273 psl., kaina \$5.00.

Be namų, premijuota apysaka, parašė Andrius Norimas, 200 psl., kaina \$3.50.

Vincas Krėvė savo laisvuose, parašė Vincas Mačiūnas, 49 psl., kaina \$1.00.

Dialogas su kraštu, Aki mirksnių kronikos, antra knyga, parašė Bronys Raila, 560 psl., įrišta, kaina \$7.00.

Nemarioji žemė, Lietuva pasaulinės poezijos posmuose, sudarė Alfonsas Tiruolis, 176 psl., kaina \$5.00.

Poilsis ant laiptų, Vytauto Karoso eilėraščių, 50 didelio formato puslapių, kaina \$4.00.

Diena prie ežero, Aloyzo Barono eilėraščių mūsų mažiesiems, Nijolės Vedegetės-Palubinskienės iliustracijos, 40 psl., kaina \$3.00.

Rimai ir Nerimai, Vaizganto, 55 psl., kaina \$2.00.

Tiesiant kelią Lietuvos nepriklausomybei, Vaizganto straipsniai, 40 psl., kaina \$1.00.

Lietuvos Vyčio pėdsakai, Juozo Strolis 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl., kaina \$2.00.

Kultūrinės gairės pasakose, II knyga, parašė Vytautas Bagdanavičius, 357 psl., kaina \$5.00.

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kaina — \$6.00.

Broliai balti aitvarai, Henriko Nagio eilėraščių, Prano Gailiaus iliustruoti, 72 didelio formato puslapiai, puošniai išleista knyga, kaina \$5.

Varpas nr. 9, 220 psl. rašo per 26 autorių, šis žurnalo numeris ypatinai įdomus, jo kaina \$2.50.

Po Dievo antspaudais, Vytauto Didžiojo gados, Leonardo Andriekaus eilėraščių, dail. Telesforo Valiaus iliustruoti, 106 psl., kaina \$3.00.

Tau, sesute, Prano Lemberto gyvenimas, kūryba, prisiminimai, 269 psl., iliustruota, kaina minkštais viršeliais \$3. kietais — \$4.

Šeštoji pradalgė, literatūros metraštis, rašo 17 autorių, 400 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais \$3.75.

Smilgos, A. Giedriaus 15 apsakymų, 204 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais — \$3.75.

Gatvės berniuko nuotykių — R. Spalio apysaka jauniui ir seniumi, II laida, 527 psl., kaina \$4.

Atsitiktiniai susitikimai, Kazimiero Barėno 14 idomių apsakymų, 216 psl., kaina \$2.50.

Milfordo gatvės elegijos, kad Keleivio administraci didelį susidomėjimą sukėlęs poeto Jono Aisčio straipsnių rinkinys. Kaina minkštais viršeliais \$2.55, kietais viršeliais — \$3.75.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Alou, Maik!
— Sveikas, tėve! Kas girdi?
— Žinai, tu netikėsi, ką aš tau šiandien pasakysiu.
— Na, na?
— Žinai, mūsų Sėscylvos Smerties Susaidė turėjo kvartalną mitingą, tai kilo tikra zavieruka.
— O ką reiškia "zavieruka"?
— Kiek atsimenu, Maiki, Lietuvoj tokiu žodžiu žmonės vadindavo šturmą, perkūniją — vienu žodžiu, pasiutusį orą.
— Reiškia, turėjot triukšmingą susirinkimą, ar ne taip?
— Jes, Maiki, lermo buvo plenti. Mitingas prasidėjo gražiai. Sugiedojom mojavą karunką "Kas nor panai Marrijai slūžyt, išklaušė proto kuolą, ir čermonas paklausė, ar yra kokių sumanymų tautos gerovei? Nuo šito ir prasidėjo ermyderis.
— Kalbėk aiškiau, tėve.
— Olrait, pasakysiu aiškiau. Atsistojo Džiova Ridikas ir sako: aš turiu gerą sumanymą; reikia surengti gerą koncertą tautos kultūrai pakelti. Čermonas tuoj ir klausia: o kas dainuos? Pakvieskim Daunorą, sako Ridikas. Ir pradėjo aiškinti, kad Daunoras yra atvažiuęs iš Lietuvos ir dabar koncertuoja po lietuvių kolonijas Amerikoje. Bet ar jis kvalifikuotas, ar gerai dainuoja? — klausia čermonas. Nu, jeigu nebūtų kvalifikuotas, tai Amerikon nevažiuotų. Pakvieskim, tai pamatysim, sako Ridikas. Olrait, sako čermonas, yra sumanymas kviesiti Lietuvos artistą Daunorą, kad duotų mums koncertą. Kas už tai — pakelkit rankas!
— Ir niekas nesipriešino?
— Ale kur tau nesipriešins! Mitingas sužūzė, lyg bičių avilys, kuolu užgautas. Vieni rėkė: nereikia, nereikia! O kiti šaukė: reikia pakviesti, reikia! O čermonas muša kūjį į stalą ir tildo: "šarap, vyrai, šarap!... šarap!...". Ant galo padėjo kūjį ant stalo ir atsisėdo.
— Ir tuo viskas pasibaigė?
— Ne, Maiki, nepasibaigė. Kai tik biskp apsispa-

gino, tai Pyteris Klynas išsitraukė kažkokį peiperį ir sako: Vot, pasiklausyk, ką gazietos rašo apie tokius artistus, ką Maskva atsiunčia pas mus koncertuoti. Cia, sako, parašyta juodu ant balto, taigi negali būti melas. Ir pradėjo skaityti: "I koncertus plaukia čekaginės minios, net nepagalvodamos, kad už lietuviškos dainos slypi Kremliaus nuodai. Juk tik aklas gali nematyti, kad už koncertų nugaros slypi žmogus-žvėris, kuris nenor lietuviųbei pagelbėt. O je tokio tikslo nėra, tai koki tikslu koncertantai pas mus siunčiami?" Ir tą tikslą ji pats ėmė aiškinti. Sako Kremlius nori mus suklaudyti ir užvaldyti, o kurie nepasiduos, tuos "sušantažavus panaikinti". Taigi, turėtų būt aišku, sako, kad i Daunoro koncertai siekia tokio pat tikslo: vienus su skaldyti ir užvaldyti, o kitu likviduoti.

— Ir niekas tokiai propa gandai neatkirtė?
— Jes, Maiki, po visą sąlėmė kilti rankos ir šaukti "prašau balso!", "prašau balso!" Gavęs balsą, Džiova Vidury pradėjo sakyti "Gėda, gėda tam, kas tokius žodžius drįsta rašyti, ir gėda tam, kas drįsta juos mūsų mitinge kartoti. Jis lygi na lietuvišką dainą su nuo dais, o iš tikrųjų tokia ji kalba yra nuodai. Lietuviš ka daina mus nesuskaldys i nelikviduos, bet tokia biau ri kalba tikrai gali mus už nuodyti ir suskaldyti". Ir ži nai, salėj sužūzė delnų ploji mas.

— Jis, tėve, pasakė teisy bę.

— Jam daug kas pritarė Maiki. Gerai nukalbėjo i mūsų susaidės maršalka Barykyas. Jis sukritikavo tą gazietą i skutus. Girdi, ji ra šo, kad Lietuvos koncertan tai siunčiami Amerikon mūsų protui apsukti ir padaryti mus aklais Maskvos tarnais. Bet Lietuvos dainininkai koncertuoja ne vien tik A merikoje. Jie važiuoja dai nuoti Lenkijoje, Čekoslova kijoje, Estijoje ir kitur. Tai koks jų tikslas tenai? Tiks-

St. Seimo atstovų pasisakymai

(Tėsinys)

JUOZAS PRONSKUS

Juozas Pronskus, gimęs 1893 m. kovo 20 d. Rumšaičių km., Ylakių valsė, žurnalistas, rašytojas, i St. Seimą išrinktas valstiečių liaudininkų sąrašu, šiuo metu gyvena Chicagoje.

Mielas Redaktoriau,

Tavo primygtiną raginimą parašyti atsiminimų apie Lietuvos Steigiamąjį seimą priėmiau su gan "mišriais jausmais", ir lengviausia būtų mandagiai atsisakyti.

Viena, kad jau pusė šimto metų prabėgo ir per tą laiką daugeliui (tokių skaičiuje esu ir aš) anų laikų įvykių atsiminimams reikalingi niuansai yra atmintyje smarkiai išblukę; antra, kad Lietuvos Steigiamojo seimo nariu buvau tik keletą mėnesių, ir tai Seimui jau gerokai įpusėjus; trečia, kad anuomet jau buvau laikraštininkas, tikriaudienraštininkas, o tatai yra profesija, kuri įpratina galvoti tik tai dienai.

Visa, ką galiu pasakyti bendrybėmis, yra tai, kad prieš pusę šimto metų mes, šiandien likusieji seniai, anuomet buvome jauni ir mūsų Lietuva buvo vos tik gimusi, jaunutė, vos dviejų metų ir trejetų mėnesių kūdikis, kurį visi labai mylėjome, bet, patyrimo neturėdami, pašaliečiams stebėtojams primindavome priežodį, kad "per daugelį auklių vaikas lieka be galvos".

Jauniems ir jūros tik ligi kelių! Nepaisant, kad Lietuvos Nepriklausomybės kūdikį alkani dideli vilkai iš kaimyninių girių godžiai supo, kiekvienas seilė rydamas tykojo šį beginklį naujagimį suryti ar savo tarpe pasidras kyti, jaunoji Lietuva drąsiai ėjo visais frontais savo krūtinę priešams pastoti kelią. Šiandien tai atrodo tik retorinis mitinginių kalbų papuošalas, bet tai buvo tikra tiesa, kad Lietuvos savanoriai ėjo į frontą vyžomis ir naginėmis apsiavę (klumpėtų neteko matyti!) ir žirniinės pasisrėbė, o ginklais apsirūpino daugiausiai iš priešų atimdami.

Faktas ir tikra tiesa, kad apie skurdą, nepriteklis, priešų pavojus tuomet nė negalvota, nes optimizmas buvo toks visuotinis, jog visa kita buvo antraeilis dalykas. Dėl to galima įsivaizduoti (atsiminti), su koku ryžtu, pakiliu ūpu ir tikrumu ėjome rinkti savo valstybės Steigiamojo seimo, kurs turėjo visa, iki tol atsiektą ir apgintą, sankcionuoti ir tarptautiniai įteisinti bei tai savo valstybei pagrindus padėti.

Kadangi buvo įvairių luomų ir socialinių klasių, tai suprantama, kad tiek pat daug buvo pageidavimų, programų, platformų ir jas ginančių partijų.

Mūsų partijų programos buvo susidarytos iš jau gyvuojančių partijų programų kituose kraštuose, kiek galint jas pritaikant specifiniams Lietuvos reikalams. Bet kas jau įsisavinta, tai buvo ginama karščiau, negu religijos dogma! Priešrinkiminėje kampanijoje, kur irgi teko nuo liaudininkų pavazinėti i Žemaitiją, pasirodė, jog sa-

as aiškus: palaikyti su kitomis tautomis draugystę. Juk geriau dalytis su savo kaimynais dainomis ir šokiais, negu ruoštis su jais kariuoti. O jeigu gražu ir žmoniška yra dalytis dainomis su kaimynais, tai kodėl Lietuvos atstai negalėtų taip maloniai santykiuoti su savo broliais Amerikoje?

— Aš, tėve, džiaugiuosi, kad ta jūsų draugija pradėjo rimtai rūpintis lietuvių klausimu. Iki šiol man rodėsi, kad ji susirinkdavo tik poterių sukalbėti ir pasigerinti, o kartais ir pasimušti.

— Be mušnynių, Maiki, neapsiejo ir ši kartą. Kai Džiova Vidury nurodė, kad Lietuvos dainininkai koncertuoja ir kitose tautose, kiomis peštyneimis. Nieko tai Džiova Ridikas grie bė

jam už krūtų ir sako: tu, rūn-pūzė, kalbi kaip komunistas... Ar nori, kad duociau i žandą?... Ir jau užsimojo duoti. Ale kiti prišoko jų skirti, ir visi pradėjo muštis. Apvertė stalą su čermonu, sulaužė suolus, ir kaikiurių nosys paraudo, akulioriai sutrupėjo ir akys pajudo. Nu, kai jau visi pradėjo taip vaišintis, tai ir aš neiškenčiau. Friejau prie Klynos, kuris neįsijojo tą gazietą, ir tėsčiau i kakarinę. Generoliškai, Maiki. O ką daugiau su tokiu fašistu daryti?

— O kaip apie Lietuvos artistą Daunorą? Ar nutarėt jį kviesiti?

Kaip čia nutarsi, Maiki, kai mitingas pasibaigė to-cer-tuoja ir kitose tautose, kiomis peštyneimis. Nieko nenutarėm, tik susierzinom.

Dainininkas Frank Sinatra sveikinasi su princese Margaret. Jis Londone dalyvaus dviejuose labdarybės koncertuose.

voji ginamoji platforma yra svarbesnė už pažintis, senus santykius ir net giminystę. Man pačiam buvo vienas malonumas, kai mano šalininkai mitinge kelis kartus nuo bakčos nuvertė Mosėdžio zakristijoną Riaubą, ir buvo didelis nemalonumas, kai Plungėje tautininkai mane patį nuvertė.

Tas pats religinis fanatizmas viešpatavo Steigiamajame seime, pravedant valstybei ir piliečiams reikalingus įstatymus. Jaunatviško įkarščio St. Seimui teikė jau tas faktas, kad jis buvo vienas jauniausių naujųjų valstybių istorijoje: iš 112 atstovų virš 50 metų amžiaus tebuvo vos 8 atstovai, ir seniausioji atstovė Gabrielė Petkevičaitė-Bitė buvo tik 59 metų amžiaus.

Pertraukų metu seimo užkandinėje ar susitikę kur privačiai, visi seimo nariai — nuo Valstiečių Sąjungos iki Darbo Federacijos — galėjo kalbėtis ir juokauti, kaip kokie vienos profesijos kolegos, bet seimo plenumė atsistoje prie tribūnos, stačiai transformuodavosi — galvą guldo už savo ir perkūnus žaibus siunčia prieš visų kitų pasiūlymus.

Giliausiai atmintyje pasiliko įstrigę kad ir senieji St. Seimo atstovai: gražiai apkarpyta juoda barzdele, švariai civiliai apsirengęs kun. Mykolas Krupavičius, kurs mokėdavo labai aštria, su ryškiu riristatimu kalba ir aiškia logika ginti sava ir peikti smerkti nesava; nepaprastai rimti socialdemokratų vadai Venslauskis, Kairys ir Bielinis ir ciceroniško patoso oratorius Mykolas Slezevičius; ramus nuosaikūs, stačiai tėviški Staugaiciai — dr. Jonas ir prelatas ar kanaaninkas — ir pats pirmininkas bei Valstybės prezidentas Aleksandras Stulginskis; na, ir iškalbingas, satyros bei pašaipos kupinas Plečkaitis... Žodžiu, kiek partijų atstovų i seimą pateko, visi jie savo programų laikėsi nelyginant vienuoliai savo regulių viduramžiuose. Tačiau, kad ir be ankstyvesnio valstybinio ar parlamentinio patyrimo, Lietuvos Steigiamasis seimas per porą savo darbo metų priėmė Respublikos konstituciją, Zemės reformos įstatymą ir visus pagrindinius įstatymus tokius, kad Lietuva galėjo didžiulius prieš senas, patyrusias Vakarų kraštų demokratines valstybes.

Steigiamasis seimas buvo tvirčiausias įrodymas, kaip lietuvių tauta savo valstybingumo dvasią buvo išlaikiusi gyvą per šimtus metų — nuo Unijos su Lenkija disintegracijos gadynės iki per visą ilgąją ir žiauriąją Rusijos caro okupacijos naktį.

Tai yra tikriausias laidas ir viltis, kad lietuvių tauta ištvers ir tokiu pat ryžtu vėl prisikels pergyvenusi dabartinę raudonųjų maskolių carų atneštą kruvinąją okupaciją.

JAU BAIGIAMAS IŠPARDUOTI

"KELEIVIO" 1970 METŲ

Kalendorius

Jį redagavo Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina \$1.00

Pernai pavėlavusieji kalendorių užsisakyti jo nebegavo, todėl nesivėlinkite šiemet jį užsisakyti. Pinigus kartu su prenumerata arba atskirai siųskite adresu:

KELEIVIS

636 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Pasaulis aplink mus

KREISKIS BANDYS

VIENAS

Jau rašėme apie Austrijos socialdemokratų vadą Bruno Kreiskį, kuris laimėjo parlamento rinkimus, bet su maža persvara: jo partija turi 81 vietą, liaudies partija — 79 ir laisvės partija — 5. Su tokia dauguma sunku valdyti. Jeigu rimtu atveju laisvės partija pridės savo balsus prie liaudies partijos, tai ir baigtas bus reikalas tą pačią nelaimingą minutę. Net ir tuo atveju, jei vien tik abi didžiosios partijos būtų paliktos varžytis, tereikia juk atsitikimo, kad 2-3 socialdemokratai susirgtų ir negalėtų balsuoti, jau ir virėta iš klumpių viskas. Bet Kreiskis vis dėlto nutarė su rizikuoti ir pabandyti sudaryti vien savo partijos vyriausybę, be jokios koalicijos.

Šitaip jis apsisprendė tik po ilgų derybų su liaudies partija. Pasitarimai nedavė jokių vaisių. Jam atrodė, kad liaudies partija per daug reikalauja. Taip, socialdemokratai ligi 1966 m. davė koalicinėse vyriausybėse, kurias sudarydavo liaudies partija. Bet tos koalicijos vyriausybės turėdavo dirbti ypatingose sąlygose, kokių niekur kitur, turbūt, nėra. Jeigu koalicinės vyriausybės ministeris būdavo socialdemokratas, tai prie jo būtinai turėdavo būti liaudies partijos parlamentinis sekretorius, kuris seka visus jo veiksmus. Liaudies partijos ministeris turėdavo socialdemokratą parlamentinį sekretorių. Tokių dalykų Kreiskis nebeneri. Jam nusibodo ir koalicinės komisijos, kurių uždavinys būdavo suvirstinti visus politinius klausimus, kuriuos tik tada ministeris galėdavo pradėti vykdyti. Tai irgi neatrodo simpatiška. Be to, aukštieji valdininkai būdavo vis paremkami ir iš vienos ir iš kitos partijos. Tas paprotys palaipsniui jau nyksta. Bet Kreiskis sako, kad dabar bus skelbiama laikraščiuose, kai prireiks kuriai nors vietai užimti valdininko.

Nesena praeitis irgi atsiliepė i Kreiskio nusistatymą pagaliau baigti nusibodusius pasitarimus dėl koalicijos ir sudaryti vienos partijos vyriausybę. Kai 1966 m. vyko pasirušimai rinkimams, Austrijos ponikau patenkinti sutikdavo jiems vaizdžiai pateikiamą žinią, kad Rytu Vokietijoje sukilimą prieš komunistinį režimą suorganizavo socialdemokratai darbininkai. Bet, sako, vis tiek tie ponikau nesė nemažų sumų čekius liaudies partijai, kad ji turėtų pinigų propagandai vartyti prieš socialdemokratų ir laimėtų rinkimus. O liaudies partijos priešrinkiminė propaganda tvirtino, kad socialdemokratai ir komunistai yra tas pats. Tai kodėl dabar būtina maldauti liaudies partiją ateiti i koaliciją, ypač, kad socialdemokratai gi padidino savo atstovų skaičių parlamente?

Nepasizadėjo Kreiskio remti ir mažoji laisvės partija. Ji, sako, žiūrėsianti ir spresianti pagal kiekvieną

(Nukelta i 7-tą psl.)

MOTERŲ SKYRIUS

Vyrai apie moterį

Rašo Z. GAURAS

(Tęsinys)

FRIEDRICH NIETZSCHE

O štai kito filosofo nuomonė, skelbusio kad: "Dievas yra miręs. Mes jį nužudėme — ir aš, ir tu. Užtat ir krikščionybės nėra, nes pasaulyje yra buvęs tik vienas tikras krikščionis — Jėzus Kristus. Bet ir tas vienišelis žmonių buvo nukryžiuotas". Po to: "Ir kaip mes galėtume sutverti Dievą? Viena, ką žmogus gali padaryti, tai savo amžinai pasikartojančio sugrįžimo žemėn eigoje savo valia ir kūrybiniu užsispyrimu gali sukurti antžmogį, super? maną. Tokį sutvėrimą gali pagimdyti moteris."

Tas filosofas, "nužudęs Dievą" ir vieton Jo sukūręs "antžmogio-supermano" teoriją, yra vokiečių filosofas Friedrich Nietzsche (1844-1900 m.). Jis apie moterį savo veikale "Šitai kalbėjo Zarathustra" kalba skyriuje, pavadintame "Apie seną ir jauną moterį". Iš to skyriaus čia yra paimtos tik pagrindinės mintys:

"...šandien, saulei leidžiantis, kai aš vienišas eju savo keliu jį man pastoję maža, sena moteris ir tarė man:

"Zarathustra yra daug kalbėjęs apie moteris, bet niekada nėra joms pačioms kalbėjęs apie jas."

"Ir aš jai atsakiau: "Kalbėti apie moteris tetinka tik tai vyrams."

"Kalbėk ir man apie moterį," tarė ji. "Aš esu pakankamai sena greitai užmiršti visa tai."

Ir aš pritariau jai, tai mažai, senai moteriai, ir kalbėjau jai.

"Viskas moteryje yra mįslė, turinti galutiną tikslą; tas tikslas vadinasi — n e š t u m a s .

Moteriai vyra yra priemonė; galutinis jos siekis yra kūdikis.

Bet kas yra moteris vyrui?

Tikras vyras siekia (trokšta, geidžia) dviejų dalykų: p a v o j a u s ir ž a i s l o . Todėl jis geidžia moters, kaip pavojingiausio žaislo.

Vyras privalėtų būti ruošiamas k o v a i , o moteris — to kovotojo poilsiui, pramogai; visa kita yra niekai.

Kovotojas (karys) nemėgsta per daug saldaus vaisiaus. Todėl jis mėgsta moterį, kadangi net saldžiausia (švelniausia) moteris tuo pačiu kartu yra pakankamai rūkšti.

Moteris geriau supranta vaikus, negu vyras, bet vyras yra daug vaikiškesnis už moterį.

Vaikas yra bręstantis vyras: jis mėgsta žaisti. Eik, moterie, atidėk vaiką vyre!

Leiskime moteriai būti žaislu, tikru ir žavinčiu, kaip brangakmenis apšviečiantis neegzistuojantį (ateisimą) pasaulį.

Leiskime žvaigždžių šviesai raibuliuoti jos meilėje! Tebūnie tavo troškimas: "O, kad aš pagimdyčiau antžmogį!"

Leisk drąsai vyrauti tavo meilėje! Savo meile tu turėtum pulti tą, kuris puldamas stengiasi sukelti tau baimę.

Leisk tavo garbei vyrauti tavo meilėje! Moteris neper daug tepaiso garbės. Bet leisk tai būti tavo garbe: visada labiau mylėk, negu esi mylima, ir niekada šitame reikale nebūk antraeilė!

Leisk vyrui bijoti moters, kada ji myli. Tada ji pakelia betkokį pasiaukojimą, visa kita laikydama bevečių.

Leisk vyrui bijoti moters, kada ji neapkenčia: nes vyras yra apgaulus sielos dugne, o moteryje tas yra esmė.

Kada moteris labiausiai neapkenčia? Taip kalbėjo plienas magnetui: "Aš labiausiai nekenčiu tavęs, nes tu

Televizijos aktorės Judy Carne ir filmų statytojo Robert Bergman jungtuvės New Yorko Centraus parke, saulei tekant.

Jurgis Baltrušaitis

GEGUŽĖS DAINA

Pražydęs sodas, ir šilas užia —
Linksmoms vestuvėms puošias gegužė...
Skrustai raudoni, mėlynos akys —
Stebiu, kaip stiebias kaštanų žvakės
Ir kaip lelijos ir baltos rožės,
Saulės draugės žiojasi, vožias.

Netaupo vyšnios šilko nei drobės,
Žaliais šilkeliais juosias ir gobias,
Bet, ant, jaunoji, ant, obelytė
Maloniai žiedu vaisina bitę,
Stiebias didingai, kaip karalienė,
Lyg pienu prausias, maudosi piene...

Žaliais audimais išklotas kelias,
Svyruoja, virba žalios skarelės;
Kykai ir raiščiai, sagos geltonos,
Lieknos viršūnės, šakelės plonos —
Galingas džiaugsmas širdį pagauna —
Kaip visa marga, kaip visa jauna!

trauki — vilioji mane, tačiau nesi pakankamai stiprus pritraukti mane prie savęs!"

Vyro laimė yra: aš noriu. Moters — jis nori!

"Sustok, pasauli, nes dabar esi geriausias!" — taip galvoja kiekviena visiskai įsimylėjusi moteris.

Ir moteris turi jausti ir surasti gelmę savo paviršutiniškumui. Moters prigimtis yra nuolat besikeičianti, audringas paviršiaus sluoksnis sekliame vandenyje.

Bet vyro prigimtis yra giluma, kurios srovė teka požeminiais urvais: moteris jaučia jos trauką, bet nepajėgia suprasti jos.

Tada mažai, sena moteris atsakė man: "Zarathustra pasakė daug daug gražių minčių, specialiai toms moterims, kurios yra pakankamai jaunos tam."

"Nesuprantu. — Zarathustra nedaug nežino apie moteris, bet jo žinojimas yra teisingas. Ar tai yra todėl, kad moteriai nieko nėra neįmanoma? Ir dabar priimk mažą dovaną už tą tiesą. Aš esu pakankamai sena tam dalykui! Suvyniok ją rūpestingai ir laikyk jos burną uždengtą — ji per daug garsiai rėks, toji mažai tiesa!"

"Tark man tavo mažąją tiesą, moterie!" — tariu aš.

Ir taip man tarė mažai, sena moteriškė:

"Tu eini (lankyti) pas moterį? N e p a m i r š k pasiimti botagą!"

(Bus daugiau)

Smulkieji judesiai

Ką mes diena iš dienos mažesni ir silpnesni. Ypač mums į naudą ir nenaudą. Au iš ryto prausdamiesi ir esi sukuodami galime sau net menkais neapgalvotais judesiais pasidaryti šiek tiek žalos. Jeigu mes per stipriai alomės veidą, tai galime o-lai pakenkti. Jei sukuodamies palenksim galvą, tai visas dulkes pasiseks išsukuo-i. O iškuosim jas į plaukus, jei laikysim galvą tie-liai.

Iš ryto ar vakare jūs de-latės kremu ant veido. La-ai svarbu žinoti, kaip rei-čia tai daryti. Jei stipriai tri-ate ir dar gal iš viršaus į a-pačią, tai nenuostabu, kad l-gainiui, net vartodama -rangiausias kremus, susi-larysite tik dar daugiau -aukšlių. Bet jeigu kasdien -engvais tinkamais judesiais -trinsite tą kremą į odą, visa -ai atstos tikra masažą ir pa-gerins veido bruožus.

Kaip dažnai nieko negal-rodamos sėdim atsirėmusios alkūnėmis! Tai ilgai nei alkūnės sukieta ir patam-sina, o taip pat šiek tiek ken-kia ir kraujo apytakai. Arba sėdim susilenkusios, susidė-jusios rankas ant atkišto į priekį pilvo. Pats toks vaiz-das jau nėra iš gražių, bet tai būtu dar pusė bėdos. Bet taip sėdėdamos galime labai pakenkti savo nugarkauliui. Sėdėti užsidėjus koją ant ko-jos ypač nesveika moterims.

Tokiais ir panašiais jūde-siais mes kenkiame pačios sau, bet yra tokių menkų ju-desių ir mostų, kuriais ken-kiamė ar darome skriaudą kitiems. Štai sėdite ir rašote ar skaityte ar esate tuo metu kuo kitu užimta. Tuomet prie-eria vaikas, vyras ar šiaip artimas žmogus. Jis nieko y-patingo iš jūsų nenori, tik tai gal mažo bučinio ar kad ap-sikabintumėte ar pagostu-mėte. Bet jūs užimta, dėl to lengva ranka atstumiate jį, net gal nusukdami galvą į kitą pusę. Taip pasieleitė vienas kitą, trisys, dešimtyk ir daugiau. Jūs tas artimas pagaliau suprato, kad jei e-sate užimta, tai jau neprie-k, neliesk! Vaikas vargu ar su-pras, jam bus re tik liūdna.

O jautriam vaikui tas nuolat-inis atstūmimas gali pada-tyti žalos jo sielai. D kaipoks vyras gal ilgai pradės ki-tur ieškoti nagočios. Galite nustebti: "Ką aš čia pada-riau?" Rodos nieko didelio, nieko ypatingo. Tačiau tie smulkieji judesiai ir mostai atstūmimo gali ilgai nei at-stūmus kitus nuo jūsų. Nors ir kažin kaip būtumėte užimta, visuomet galite surasti laiko mostui, kuris kviečia į save. Prispauskite akimirkai vai-ko galvute prie savęs, nerbė-kite pirštais vyro veidu. Ar -tai nebūtu maloniau pačiai -r artimiesiems? Tokio pa-larkumo kupini mostai ir ju-desiai visuomet rodo arti-miesiems, kad jūs esate su-jais.

Yra dar vienas smulkutis bet nuolat kartojamas ju-de-sys, kuris neša daug žalos kūnui. tai cizaretės laiky-mas. Kad rūkyti, ypač mo-teriai, nesveika, kad dėl rū-kymo visokios ligos kvla, tai jau visiems žinoma. Tačiau rūkyti nėsčiai moteriai rei-šia nuodėti kūdikį. Tokiu atveju jai gali tekti ne laiku

gimdyti, o ir kūdikiai būna -arom ir kartojam, gali išei-mums į naudą ir nenaudą. pati žindo savo kūdikį. Ta-da nikotino nuodai pienu pereina tiesiog į vaiko orga-nizmą. Bloga, kai vaikas au-lga prirūkytose kambariuo-se: tada jis įkvėpus daug tabako dūmų, kurie daro jo organizmui daug žalos.

Daug yra mūsų kasdieni-niame gyvenime atvejų, ka-ka nors darom ir kartojam nieko negalvodami. Nuola-stant būti save ir žiūrėti, ar tie judesiai geri ar ne, nėra rei-kalo. Bet kada vis delfe-verta sustoti ir pagalvoti "Ar aš tai teisingai darau?"

V. Čekauskienė

CHICAGO, ILL.

Pavyzdinai sutvarkytas palikimas

Kovo 9 d. Chicagoje širdies smūgiu staiga mirė Lietuvių Fondo narė a.a. Mag-dalena Bielevičienė. Jausdamosi nesveika, ji paliko laišką savo dukteriai Laimai, kuriame nurodė, kad, jei mirus, likusios pinigines santaupos turi būti perduotos šiom lietuvių organizacijoms:

1) Alvuđui (senelių namams) — \$300. 2) Lituanistinė mokyklai — \$200. 3) Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje — \$100. 4) Lietuvių archyviui Chicagoje — \$100.

Be to, velionė prieš savo mirtį įrašė į Lietuvių Fondo narius bolševikų nužudytą Lietuvoje savo sūnų Algirdą. Laidotuvių metu jos atminimui buvo suaukota \$100, kurie taip pat perduoti Lietuvių Fondui.

Daugelis miršta nesutvar-kę palikimo, nepaskirstę savo santaupų, ir tada visas turtas dažnai dingsta be jokios naudos nei visuomenei, nei artimiesiems. Velionės M. Bielevičienės rūpestingumas ir lietuvišku reikalų supratimas gali būti pavyzdžiu ir daugeliui kitų mūsų tautiečių.

J. Tis.

Imkit ir skaitykite Kipro Rielinto knyga

TERORO IR VERGIJO IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA

Joje smulkiai aprašytos vergų stovyklos, kurios bolševikinio teroro sistemo kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina - 75 centai

PIGI, BET VERTINGA DOVANA

Tai H. Tautvaišienės iš gyvenimų vergų stovyklose Sibire aprašymas anglų kalba "The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra", 112 psl., kaina \$1.75.

Lietuvių kalba ta knyga jau išparduota. Ji labai tinka dovanoti kitataučiams.

ROMANA I

Birutė Pukelevičiūtė, — RuGSEJO SEŠTADIENIS, premijuotas romanas, 237 psl., kaina \$5.00.

Jurgis Gliuda, LIEPSNOS IR APMAUDO AŠOČIAI, premijuotas romanas, 304 psl., kaina \$4.00.

Alė Rūta, VIENIŠI PAŠAULIAI, romanas, 265 psl., kaina \$3.50.

D. Nendrė, AIDAS TARP DANGORAIZIŲ, romanas, 365 psl., kaina \$5.

Vytautas Volertas, ŠA-MOKSLAS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.50.

Aloyzas Baronas, PAVARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais 2.50, kietais \$3.75.

Vincas Ramonas: MIGOTAS RYTAS, 166 psl., kaina \$2.50. Gaunama Ke-ivio administracijoje.

Jeronimas Ignatonis, LŪZIAI, 301 psl., kaina \$3.00

Andrius Valuckas, NE-MUMO SŪNUS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NE-MUMO SŪNUS. II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Saliy Salminen, KATRYNA, romanas, laimėjęs Švedijos literatūros premiją, 291 psl., kaina \$5.00.

Petr. Tarulis, VILNIAUS RŪBAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais viršeliais \$3.75.

Jurgis Gliuda, DELFINO ZENKLE, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$2.50

Albinas Baranauskas, KARKLUPENUOSE, premijuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Kazys Almenas, UPE Į RYŠIUS, UPE Į ŠIAURĘ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kaina \$3.00.

Alė Rūta, KELIAS Į KAIRĘ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50

Vytautas Volertas, UPE TEKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Kazys Plačenis, PULKIM ANT KELIŲ..., romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, I tomas 200 ps., kaina \$2.00 II tomas 160 ps., kaina \$2.00

Juozas Kralikauskas, III-JAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 psl., kaina 2.50.

Aloyzas Baronas: LIEP-AJ IR BEDUGNĖS, pre-nijuotas romanas, 279 psl., aina \$3.00.

Vytautas Alantas: TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ, 462 psl., kaina \$4.50.

Juozas Svaistas: ZIOB-RIAI PLAUKIA, romanas 3 knygnešio kun. M. Sida-avičiaus gyvenimo, 233 psl., aina \$2.50.

Aloyzas Baronas: VIENI-MEDZIAI, 117 psl. ka-a \$1.50.

Pranas Naujokaitis: U-PELIAI NEGRIZTA Į KALNUS, 509 pusi., kaina 5.00

MINDAUGO NUŽUDY-MAS. Juozo Kralikausko premijuotas romanas, 246 psl., kaina \$3.

Vietinės žinios

Postone lankėsi profesorius Vytautas Marijošius

Praeitą savaitgalį Bostone lankėsi Chicagos Lietuvių Operos vyr. dirigentas ir menovadas prof. Vytautas Marijošius. Jis čia atliko ir porą svarbių uždavinių.

Norint ugdyti operos lietuviškąjį repertuarą, yra numatyta užsakyti kompozitoriams parašyti keletą naujų vienveiksmių lietuviškų operų. Šia proga prof. Vytautas Marijošius užsakė parašyti po tokią vienveiksmę operą mūsų kompozitoriams Julijui Gaideliui ir Jeronimui Kačinskui. Libretistus pasirinko patys kompozitoriai.

Be to, V. Marijošius tarėsi su poetu Stasiu Santvare dėl Gian-Carlo Menotti komiškos operos "Senmergė ir vagis" vertimo į lietuvių kalbą. Ta opera būtų pastatyta artimesniu laiku.

Komp. J. Gaidelio mokinių koncertas

Praeitą sekmadienį įvykęs komp. Juliaus Gaidelio mokinių koncertas Tautinės S-gos namuose parodė didelę mažųjų ir jaunųjų muzikos meno mylėtojų pažangą ir sukėlė tikrai vertą klausytojų pasigėrėjimą. Čia buvo pademonstruotos ir vaisingos mokytojo pastangos, ir vaikų geri norai ir talentai, o ir tėvų šviesus rūpestis, kad jų vaikai išaugtų į gerus ir menininkus, tai kultūringais kitu profesijų nišečiais. I tokį koncertą gailėjo ir turėjo atsilankyti dar daugiau klausytojų.

Auka Kultūros Fondui

Inž. Dimitras Nikolskis vietoj gėlių ant Australijos mirusio Antano Krauso kapo Kultūros Fondui paaukojo 10 dolerių.

Bostono PARENGIMŲ KALENDORIUS

Gegužės 25 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos salėje turėsime progos išgirsti komp. Juliaus Gaidelio sonatą dviem smuikams ir fortepijonui. Programą atliks smuikininkai Iz. Vasyliūnas, V. Valkavičius ir pianistas dr. V. Vasyliūnas.

Rugpjūčio 9 d. Romuvos parke Brocktone, Montelloj, Minkų radijo gegužinė.

Spalio 11 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos 70 metų sukakties ir senų narių pagerbimo banketas.

Spalio 17 d. Bostono inžinierių balius Sheraton Motor Inn., Quincy, patalpose.

Spalio 31 d. ir lapkričio 1 d. Lietuvių Tautinės Sąjungos namuose rengiama A. Galdiko kūrinių paroda.

Lapkričio 15 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos šurum burum.

Lapkričio 28-29 dienomis Balso seimas So. Bostono L. Piliečių dr-jos salėje.

DEŠIMT DIENŲ LIETUVOJE

Tik vykstantieji su ekskursija rugpjūčio 24 d. Lietuvoje galės būti DEŠIMT DIENŲ, o ne penkias.

Smulkesnių žinių kreipkitės:

Trans - Atlantic Travel Service, 390 West Broadway, South Boston, Mass. 02127. Tel. 268-8764. (20)

PASAULIS APLINK MUS

(Atkelta iš 5-o psl.)

atvejai. Jei koks parlamente svarstomas klausimas jai patiks, tai ji savo balsais parems vyriausybę, o jei ne, — balsuos prieš ją. Tokį ašvės partijos svyravimą ir šioj tokį palankumą gerai supranta kancleris Kreiskis. Mat, laisvės partija tikisi, kad dabartinė socialdemokratinė vyriausybė pakeis rinkimų įstatymą, kas atneštų tai partijai šioj tokį "aimėjimą". Pagaliau ir liaudies partija gal per daug ne skubėsianti nuversti socialdemokratų vyriausybę, bet žiūrėsianti, kaip ji tvarkysis.

O jeigu vyriausybė būtų nuversta, tai tada ir vėl būtų galima pradėti lipdyti koaliciją.

AUSTRALIJOS ČIABUVIAI

Išsirengusi į kelionę aplankyti kaimurių tolimą kaidais britų imperijai priklausių kraštų, Britanijos karalienė Elzbieta užsuko ir į Australiją. Aišku, ji ten iškilmingai sutinkama ir palydima iš vienos vietos į kitą, ta proga suruošiamos specialios karališkos šventės. Gražu, malonu, ypač jei kas mėgsta tokį paradinį gyvenimą.

Bet Australija turi ir tokią ypatingą savo gyvenimo pusę, kuri kasdien matoma, bet ne kasdien užsimenama. Australijos baltieji jau susigvenę su tokia padėtimi, kokia ji yra, ir nelabai tenori žiūrėti, kad čia kažkas negera. Australija, kaip žinia, spalvotųjų neįsileidžia gyventi, taigi yra baltųjų kraštas. Deja, tas žemynas kadaise priklausė tiems tamsiaodžiams, kurių tik apie trečdalis beliko nuo anų metų, kai ten garsūs keliauninkas Cookas pirmą kartą išsikėlė ir tuo parodė kelią kitiems baltiesiems. Jų dabar gali būti kažkas arti 150 tūkstančių.

Baltieji užrautoliai, kurie kūrėsi naujame žemynne, Australijoje irgi elgėsi taip, kaip ir kituose žemynuose, pavyzdžiui, Amerikos šiaurėje ir pietuose, kur indėnai maišėsi jų kelyje. Kur pasitaikė — šaudė, medžiojo, kur kolonistams kitaip išėjo — užkrėtė ligomis. Žvėrys buvo medžiojami maistui, nors ir ne visada (Amerikos bizonai buvo iššaudyti daugiau beprasmiškai). O žmogus civilizuo-

Ekskursijos į Lietuvą

vyksta

liepos 20 d., rugpjūčio 24 d., spalio 7 d.

Kaina \$691.00

Vietų skaičius ribotas — Nesivėluokite!

Ekskursijų reikalų kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

390 West Broadway,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimu, jautiant nuovargį. **KEE-LEEF RUB** mostis daugumai pagelbsti. Užtikrinam pasėkmes, arba grąžiname pinigus. Siųskite \$5, gausite vaistus su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS

North Star, P.O. Box 9112
Newark, N.J. 07105

Imkite ir skaitykite!

ANTANO ŠKEMOS RAŠTŲ I tomas (Nuodėguliai ir kibirkštys, Šventoji Inga, Celesta, Balta drobuje), įrista, 500 psl. Kaina \$6.00.

LIETUVOS ISTORIJA VI-ji laida, parashė Dr. V. V. Daugirdaitė-Sruogienė, 414 psl., daug paveikslų, keli žemėlapiai, tvirtai įrista. Knyga ne tik geras vadovėlis mokiniams, bet ją su idomumu skaitys ir suaugusieji. Kaina \$6.00.

LIETUVIŲ LITERATŪRA SVETUR, 697 psl. Joje rašo A. Vaičiulaitis apie poeziją, K. Keblys apie romaną, R. Šilbajoris apie novelę, S. Santvaras apie dramaturgiją, V. Kulbokas apie kritiką, J. Girmius meta žvilgsnį į visą tą literatūrą aplamai ir šio kūrybos laikotarpio problemas, Č. Gricevičius duoda išleistų knygų sąrašą. Kaina \$10.

PAULIUS AUGIUS, 284 dideli puslapiai, šio įžymaus dailininko paveikslai ir A. Kurausko bei T. Valiaus straipsniai, puošniausia knyga, kaina \$17.50.

Ketvirtoji pradalgė, Nidos išleistas literatūros metraštis, kuriame rašo 21 asmuo. Kietais viršeliais kaina \$3.75, minkštais \$3.15.

Chicago istorija, parashė Aleksas Ambrozė, 664 psl., gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais \$10, minkštais — \$8.

BAISUSIS BIRŽELIS. Šioje 238 psl. knygoje yra 2 dramos: Baisusis Birželis Varpinė ir Šiaurės pašvaistė. Parashė Pranas Naumištis. Kaina \$3.50.

BALADES, šioj labai gražiai išleisto, gausiai iliustruotoj knygoj yra septynios Maironio baladės. Tai knyga, labai tinkama dovanoms. Kaina \$6.00.

PEILIO ASMENYS, Jungis Jankus, 3 veiksmų drama, 261 psl., kaina \$4.00.

Nardžio pulkas, Balės Vainorykštės, kaina \$2.

Rene Rasa, MEILĖ TRIKAMPY, 219 psl. kaina \$3. Nužemintųjų generacija, egziliu pasaulėjautos eskizai, parashė Vytautas Kavalia, 77 psl., kaina \$2.

LABAI IDOMUS ATSIMINIMAI

LIETUVOS VYČIO PEDAŠAKAIS, Juozo Strolios idomūs 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl. kaina \$2.00.

Atsiminimus visuomet įdomu skaityti, todėl siūlome įsigyti šias mūsų žinomi žmonių gyvai parašytas atsiminimų knygas:

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE, Sibiro kankinės Stefanijos Rūkienės tremties atsiminimų atsiminimų I tomas, 443 psl., kaina minkštais viršeliais \$5, kietais \$6.

Viktoras Biržiška, DEL MŪSŲ SOSTINĖS, atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais — \$3.75.

KONTRŽVALGYBA LIETUVOJE, Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

PASKUTINIS POSĖDIS Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00.

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75.

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULĖJ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina \$3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina \$2.00.

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$2.00.

DIENOJANT, Kipro Bielnio, 464 psl., kaina \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielnio, 592 puslapiai, kaina \$2.00.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina \$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl. kaina \$5.

VYSKUPO P. BŪCIO ATSIMINIMAI, I tomas 320 psl., kaina \$3.50, II tomas 282 psl., kaina \$3.50.

SIAUBINGOS DIENOS 1944-1950 metų atsiminimai, parashė Juozas Kapčinskis, 273 psl. kaina \$3.

GYVENIMO VINGIAIS dr. P. Kalvaitės-Karvelienės, 360 psl., kaina \$3.50.

KĄ LAUMES LEMĖ (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orintaitės, 234 psl. kaina \$3.

SIAURUOJU TAKELIU K. B. Kriaučiūno, 178 psl. kaina \$2.

ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIŪDŽIŲ, Petronėlės Liūdžiuvienės, 88 psl. kaina \$1.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA ATSTATANT, Rapolo Skipičio, 440 puslapių kaina \$5.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, R. Skipičio atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina \$7.00.

DANGUS DERESYSE, 1918-1919 m. išgyvenimai, parashė Juozas Švaistas, 325 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

2VILGSNIS Į PRAEITĮ, K. Žuko, 476 psl., kaina \$5.

Laisvės Varpas Lietuvių Radijo Valanda

Sekmadienais 11-12 val.
AM 1430 KC ir FM 107 MC
Vedėjas PETRAS VIŠČINIS
173 Arthur Ave., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, uoda daug ir idomų nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite idomų skaitytojų laiškus skyrių, kuriame laukiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų išeivijos laikraštis, ieškas naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nei SUSIVIENIJIMAS nieko pino, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse miliono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikrai ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausią apdraudą nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Edowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuvių klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentinės apdraudžios mokeskis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Keleivio prenumerata - gera dovana visokiomis progomis!

BUVO \$4, DABAR TIK \$2

Lietuvių išeivija Amerikoje

Parashė STASYS MICHELSONAS

Šią 500 puslapių gausiai iliustruotą knygą dabar galite gauti už \$2, iki šiol ji kainavo \$4.

Ką toje knygoje rasite? Labai daug. Ten visa JAV, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių išeivijos istorija. Joje rasite, kada ir kaip ta išeivija prasidėjo, aprašytas jos organizacijas, jos spaudą, jos veikėjus, jos santykius su Lietuva ir kt.

Knyga parašyta lengva kalba, kiekvieno ji lengvai skaitoma. Tad paskubėkite ją įsigyti.

Kitos tokios knygos neturime.

Vietinės žinios

Rašytojas K. Almenas Kultūros klube

Gegužės 23 d. Bostono LB Kultūros klube rašytojas Kazys Almenas skaitys pasakaitą tema: "Istorijos mėgėjo žvilgsnis į 1720-1770 metų tarpą Lietuvos-Lenkijos valstybėje."

K. Almenas yra jaunosios kartos rašytojas — jis gimęs 1935 metais. Iki šiol jis jau yra išleidęs 2 tomų romaną "Upė ir rytus, upė ir šiaurė", novelių rinkinį "Bėgiai" ir "Gyvenimas yra keikė vyšnių". Be to, jis yra apkeltas daug pasaulio ir dar ne-

seniai spaudoje skaitėme jo išpūdžius iš Afrikos.

Kultūros klubo lankytojas bus maloni proga su juo arčiau susipažinti ir jį išgirsti. Atsilankyti gali visi, kam tik įdomu. Susirinkimas bus, kaip paprastai. Tarpautinio instituto patalpose, 287 Commonwealth Ave., Bostone. Pradžią 7:30 val. vakaro.

Ruošiasi Balfo seimui

Lapkričio 28-29 dienomis Bostone šaukiamas Balfo seimas. Balfo skyrius jau pradėjo jam ruoštis, sudarydamas specialų komitetą su keliomis komisijomis.

Pirmadienį koncertas

Šį pirmadienį, gegužės 25 d. 7 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr.-jos salėje bus smuikininkų kun. Vinco Valkavičiaus ir Izidoriaus Vasyliūno bei pianisto dr. Vytenio Vasyliūno koncertas, kurio programoj bus Corelli, Sinding ir J. Gaideho kūriniai. Visi kviečiami atsilankyti.

Šį ketvirtadienį susirinkimas

So. Bostono Lietuvių Piliečių dr.-jos mėnesinis susirinkimas bus ketvirtadienį, gegužės 21 d. 8 val. vak.

Pavasaris, oras jau atšilo, bet vakarai dar vėsūs, todėl juos galima labai maloniai praleisti So. Bostono Lietuvių Piliečių klube. Čia susitiksime ne tik savo senus draugus ir pažįstamus, bet sumegsite ir naujų pažinčių.

Pentadieniais ir šeštadieniais nuo 8 val. vakaro geras orkestras groja polkas, valsus ir moderniškus šokių. Gėrimai, palyginus su kitomis įstaigomis, čia yra nebrangūs.

S. G.

LB Bostono apygardos kandidatai

JAV Lietuvių Bendruomenės rinkimai bus birželio 6-7 dienomis. Bostono apygarda turi teisę išrinkti 2 atstovus. Kandidatu yra trys, kurie burtu keliu balsavimo kortelėje šitokia eile įrašyti: Bronius Utenis, 63 m., verslininkas, visuomenininkas iš Bostono; Ona Ivaškiene, 60 m., visuomenininkė, tautinių šokių sambūrio vedėja iš Bostono; Eliežius Sužiedė, 31 m., mokytojas iš Brocktono.

Kult. subatvakary paminėtas

poetas Faustas Kirša

Praeitą šeštadienį paskutiniame šį sezoną Kultūriname subatvakary buvo paminėtas prieš šešerius metus čia miręs poetas Faustas Kirša. Tam prisiminimui buvo paskirta visa subatvakario programa.

Apie F. Kiršos kūrybinį žodį ir per ilgą amžių kūrėjas jo poezijos nuotaikas bei paskutines poeto gyvenimo valandas kalbėjo Antanas Gustaitis. Be to, aktorė Dalia Dikinytė-Pundienė paskaitė apie 10 F. Kiršos eilėraščių ir Iz. Vasyliūnas su savo mokiniais atliko kompietą. Gražinos Bacevičiūtės kvarteta.

O Motinos dienos nesuruošė

Siemet Bostone nebuvo paminėta Motinos dienos surošė. Matyt, tai atsitiko dėl to, kad paskutiniu metu čia daug jėgų ir laiko aikvojama "patriotizmui" skiepyti anoniminiais laiškais ir spausdiniais. Tokiu būdu "patriotiniams" veikėjams nelieka laiko net į kultūrinius bei patriotinius parengimus atsilankyti ir kitiems tautiniams reikalams.

Sveikino iš Yonkers

Jonas Pakalka atsiuntė sveikinimų iš Yonkers, kur jis nuvyko širdininkų sanatorijoje savo sveikatos "palaipyti". Linkime jam grįžti gerai pailsėjus.

Paskiratyti laimėjimais

Praeitą šeštadienį Kultūriname subatvakary buvo paskirstyti seniai pradėtos loterijos laimėjimai. Dail. V. Vizgirda laimėjo Neo Lithuania korporacijos sukurtą vienišą leidinį, J. Adomonis St. Baro plokštelę, J. Matulevičius Antano Smetonos monografiją, Al. Griauzdė J. Rutenio paveikslą ir V. Andriukonis C. Janušo paveikslą.

Keleivio talkininkas

Simonas Lušis iš Detroito, Mich., atnaujindamas savo prenumeratą, užsakė Keleivį ir savo bičiuliui Stasiui Garliauskui Detroito. Ačiū S. Lušui

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. 169 Milbury St. WORCESTER, MASS. Tel. SW 8-2868

yra vienuolė oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai suveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis. Vedėja B. Svikiene

Peter Maksutis

Carpet & Building
49 Church Street
E. Milton, Mass.
Atlieku visus patalynės, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir vidaus. Gyvenamų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 698-8675

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnis
I P E D I N I S
OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniais neprimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTE
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais — uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžių žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

dabar
už visus indelius
moka **5 1/2 %**

Nuo įdėjimo dienos — Be įspėjimo iš anksto — Kas mėnuo yra priskaitomi nuosimėčiai — Pilnas draudimas

Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimėčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shalina ir adv. J. Grigalus. Reikale su tarnautojais galima susikabinti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš \$173,000,000

Dabar išsinuomokite

naują, saugų, įvairų, modernišką ir geriausią
TEXACO alyvos

kaitintuvas

Texaco sprausminės liepsnos sustiprintoją

\$2.00

Nuoma tik per mėnesį

SUTAUPYSITE

IKI 42 %

KURO

FORTUNA FUEL Co.

487 Washington Street
Dorchester, Mass. 02124
24 valandų patarnavimas

GE 6 1204

Naudingiausia skelbtis Keleivyje!

Dužau ir Taisau

Namus iš lauko ir vidaus. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.

Gervinimas N. J. ALEKNA
630 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Daiktai
Popierius Siemonas
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Visokie galutiniai daiktai

DRAUDIMO AGENTŪRA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis sena adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 County Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2845

Paragink savo pažįstamus

išsiraityti Keleivį. Jo kaina

metams \$6.00.

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO
ISTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikviesiti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skryties, lietais, megztiniais, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Podarogifts Inc. skyrių Bostone

Darbo valandos: Kasdien
Šeštadieniais

9-5
8-12

390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-5764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistiną.

Sav. Emanuel L. Roengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v. išskyrus šventadienius ir sek.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662